



Møteinnkalling

Utvalg:	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra
Møtested:	Vadsø fjordhotell/ Teams for de som ikke kan delta fysisk, Vadsøya
Dato:	29.11.2022
Tidspunkt:	10:15

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Bestillingsmøte med Statens naturoppsyn Vadsø og Tana som er invitert og deltar fra lunsj. Rådgivende utvalgsmøte på Teams/ fysisk ved Andersby gamle skole. Kl 18 - 20
Middag sammen med de fra rådgivende utvalg som møter fysisk fra kl 17. Arvolas Pinnekjøtt. Gi beskjed før fredag 25 om du deltar fysisk på møtet på hotellet, og om du vil ha middag og deltar på Rådgivende utvalgsmøtet på kvelden

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
62/22	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
63/22	Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av elektronisk underskrivere		
64/22	Godkjenning av protokoll fra forrige møte		
RS 81/22	Delegasjonssaker		
65/22	Orienteringssaker		
66/22	Eventuelt		
67/22	Behandling av søknad om dispensasjon knyttet til installasjoner, fjellrev i Varangerhalvøya nasjonalpark		2022/9954
68/22	Behandling av Pålegg om fjerning av platting mellom hytte og uthus som er oppført uten tillatelse		2019/7816
69/22	Innmelding av behov for midler til drift av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre i 2023		2020/10563
70/22	Status på gjennomføring av Varangerhalvøya nasjonalparkstyres planlagte tiltak i 2022		2020/10563
71/22	Bestillingsdialog med statens naturoppsyn og innmelding av behov for tiltaksmidler for verneområder Varangerhalvøya nasjonalparkstyre forvalter for 2023		2020/10563
72/22	Gjennomgang av gjennomførte tiltak i 2022 av Statens naturoppsyn - bestillinger fra nasjonalparkstyret året som gikk		2020/10563
RS	Dispensasjon til bruk av snøskuter ved restsanking av sau - Øystein Kristiansen - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vadsø kommune		2022/9156

62/22 Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet
63/22 Godkjenning av innkalling og sakliste, valg av elektronisk underskrivere
64/22 Godkjenning av protokoll fra forrige møte
RS 81/22 Delegasjonssaker
65/22 Orienteringssaker
66/22 Eventuelt



Arkivsaksnr: 2022/9954-1

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 25.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra	67/22	29.11.2022

Vedlegg:

- 1 Videreføring av tiltak for fjellrev for fjellrev Varangerhalvøya
 - 2 2022 Søknad om viderføring tiltak for fjellrev Varangerhalvøya NP
- Behandling av søknad om installasjoner knyttet til bevaringstiltak for fjellrev i Varangerhalvøya nasjonalpark, NINA

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre gir tillatelse etter Naturmangfoldlovens § 48 til å opprettholde to foringsautomater fordelt på 10 hi som i dag, og i tillegg mulighet for en eventuell økning med utplassering av 6 foringsautomater til fordelt på ytterligere 3 hi.

Det gis tillatelse til å plassere viltkamera på stolpe eller armeringsjern 10 -15 m fra automat.

Det gis tillatelse til utsetting av fjellrev i Nasjonalparken, hentet fra avlsstasjonen på Dovre i samråd med Miljødirektoratets retningslinjer. Det kan utplasseres kunstig hi over naturlig hi, for utsetting i den forbindelse, om metodikken ansees som aktuell.

Tillatelse gis for perioden 2022 – 2026 jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

Vilkår

Vilkår – det gis ikke tillatelse til å bore hull i stein/ berg slik at prosjektet etterlater varige spor.

Motorisert ferdsel

- Aktiviteten skal planlegges slik at forstyrrelser på rein, fugler og annet dyreliv minimeres.

Aktiviteten planlegges slik at motorisert ferdsel på snøføre, barmark og ved helikopter begrenses til færrest mulig turer eller gjennomføres i forbindelse med annet skjøtsel eller tilsynsarbeid i regi av SNO. På snøføre skal åpne snøskuterløyper benyttes der det er naturlig. Ved kjøring av flere snøskutere i følge benyttes spordisiplin jamfør SNOs retningslinjer for feltarbeid. Om tiltakene og oppfølging av foringsstasjonene medfører stor risiko for etablering av nye kjørespor til foringsstasjonene, må metodikken for tilføring av for på barmark endres i samråd med forvaltningsmyndigheten.

Involvering og informasjon om prosjektet

- Representanter i Reinbeitedistrikt 6 (kontaktperson Asllat N. Smuk tlf. 40390736) Prosjektet må sikre jevnlig erfaringsutveksling om metodikken for røktingen av foringsstasjonene i reinbeitedistriktet mht. å minimere aktivitetens forstyrrelser for rein i området. Ferdsløse er særskilt viktig å drøfte i den mest sårbare perioden fra midten av april til midten av juni hvor reinflytting skjer, kalving pågår, og kalver er sårbare for å bli atskilt fra simla ved unødige forstyrrelser.
- Informasjon om prosjektet med bakgrunn og mål skal formidles til lokalbefolkningen på egnet måte i samarbeide med Nasjonalparkstyret og Miljødirektoratet.
- Nasjonalparkstyret ved forvalter som kontaktperson, skal holdes orientert om prosjektet og tas med på drøfting ved vurdering av endringer, informeres med spesielle utfordringer etc.

Oppsett av installasjoner og synlighet i landskapet

- I prosjektperioden skal foringstønner, kunstige hi, viltkamera, chipavleser med solcellepanel plasseres slik at det fyller sin funksjon, men følgende skal vektlegges;
 - Plasseres diskret for å unngå synlighet og ikke stikker seg ut i landskapet
 - Kamoufleres best mulig på best egnet måte slik at de på avstand ses på som en del av omgivelsene, dette ved naturstein eller ved annen egnet måte.
 - Plasseres slik at man unngår at turgåere ledes til installasjoner ved naturlige tråkk og ferdsløsestier
 - Reflekterende overflater kamoufleres mest mulig for å unngå refleks på lang avstand i et åpent landskap
 - Kunstige hi skal fjernes når det er tilrådelig jamfør prosjektets mål, og etter at fjellreiver som er satt ut, har etablert seg i naturlig hi som omsøkt.
 - På installasjonene skal det være informasjon som opplyser hva dette, og hvordan folk skal oppføre seg i forhold til fjellrev.
 - Alt utstyr fjernes når prosjektet blir avsluttet
- Installasjon med kamera og fortønner kan utplasseres på ytterligere 3 fjellrevhi i samråd med forvaltningsmyndigheten. I 2022 er det utplassert på 10 hi med 20 foringsstasjoner.

Utsetting og fôring av fjellrev

- Før utsetting er det viktig å ha god oversikt på hvilke hi det er etablert fjellrev fra før, og hvor det er etablerte par eller enkeltindivider.
- Det gis tillatelse til eventuell utsetting av fjellrev for styrking av bestanden i perioden.

Lokaliteter kan drøftes med Nasjonalparkstyret v/ forvalter om endringer blir nødvendig i prosjektperioden.

Forvaltningsmyndigheten kan på eget initiativ endre tillatelsen og krav til metodikk dersom erfaringene tilsier at dette er nødvendig for å ivareta verneverdiene eller optimalisere metodikken mht. å benytte den beste miljøforsvarlige teknikk innen verneområdet.

Saksopplysninger

Norsk Institutt for naturforskning viser til tidligere søknad (43/2017-475.1/AL) og tidligere dispensasjon (Nasjonalparkstyret 2017/268-0 432.3 og Finnmarkseiendommen 17/69-3), og søker herved om videreføring av tiltakene for fjellrev på Varangerhalvøya. Oppdraget er finansiert av Miljødirektoratet, koordinert av oss ved Norsk institutt for naturforskning (NINA) og driftet av Statens Naturoppsyn (SNO). Som det framgår av tidligere søknad gjennomføres

prosjektet «Reetablering av en levedyktigbestand av fjellrev på Varangerhalvøya: tiltakspakke, forskning og overvåking» i nært samarbeid med Rolf A. Ims og Dorothee Ehrich UiT/ COAT.

Kort oppdatering rundt tiltakene i tidsperioden 2017-2022

Det har siden 2006 blitt gjennomført omfattende ekstraordinært og stimulert uttak av rødrev på Varangerhalvøya under prosjektet «Fjellrev i Finnmark» (nå COAT - fjellrevmodulen), uten at det ga positive responser i fjellrevbestanden. Bestandsutviklingen har snarere vært negativ, fra 2014 gikk også vinteraktiviteten markert ned (se figur under).

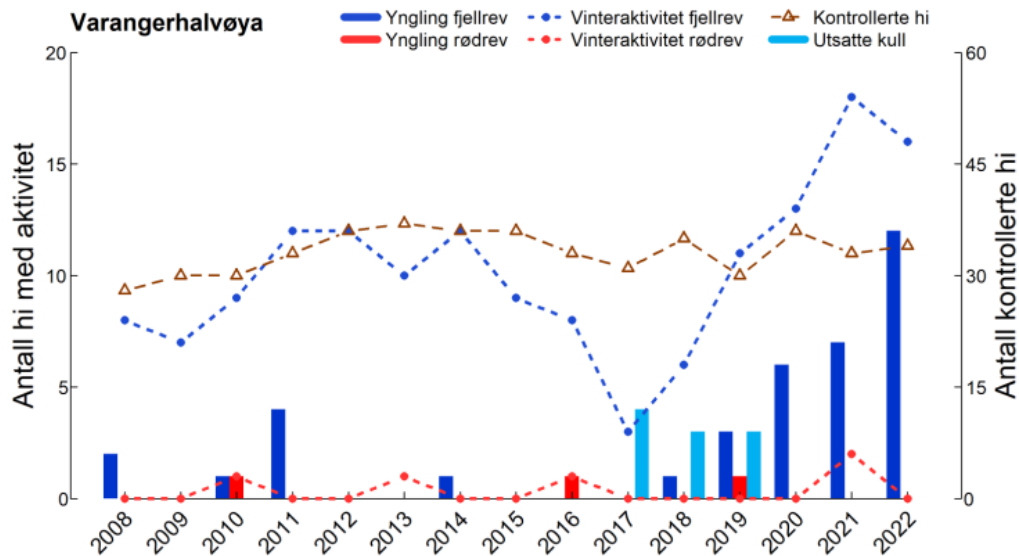
Det ble derfor besluttet å iverksette støttefôring og utsetting av fjellrev fra avlsprogrammet for fjellrev, parallelt med at ekstraordinært og stimulert uttak av rødrev fortsatte (se oversikt over gjennomførte tiltak i tabell under). Vinteren 2017 ble det satt ut ni fôrautomater som forberedelse til utsetting av fjellrever på Varangerhalvøya, og over tre vintre (2018-2020) er det satt ut i alt 67 fjellrevvalper fra Avlsprogrammet. Antall fôrautomater er under tiden økt til 20, fordelt på ti ulike hilokaliteter. Endringer/flyttinger er avklart underveis og framkommer av vedlegg sendt nasjonalparkforvalter (data unntatt o.

Oversikt over gjennomførte og pågående tiltak på Varangerhalvøya fra 2006-2022. Merk at utsatte valper står anført på året de er født, selv om de er satt ut vinter påfølgende år.

Tiltak	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Fôring: antall lokaliteter / antall automater												9	10	9	10	10	10
Uttak av rødrev ¹	186	145	162	139	108	230	375	399	183	180	252	280	162	307*	496*	164*	
Utsetting: antall grupper antall individer												4	3	3			
												27	26	14			

Kort om utviklingen i fjellrevbestanden på Varangerhalvøya 2008-2022

Bestanden er etter lengre tid tilbakegang nå i positiv utvikling. Det ble dokumentert 6, 7 og 12 fjellrevkull i henholdsvis 2020, 2021 og 2022 (se figur under), og det er økende aktivitet av fjellrev ved flere av de kjente hilokalitetene.



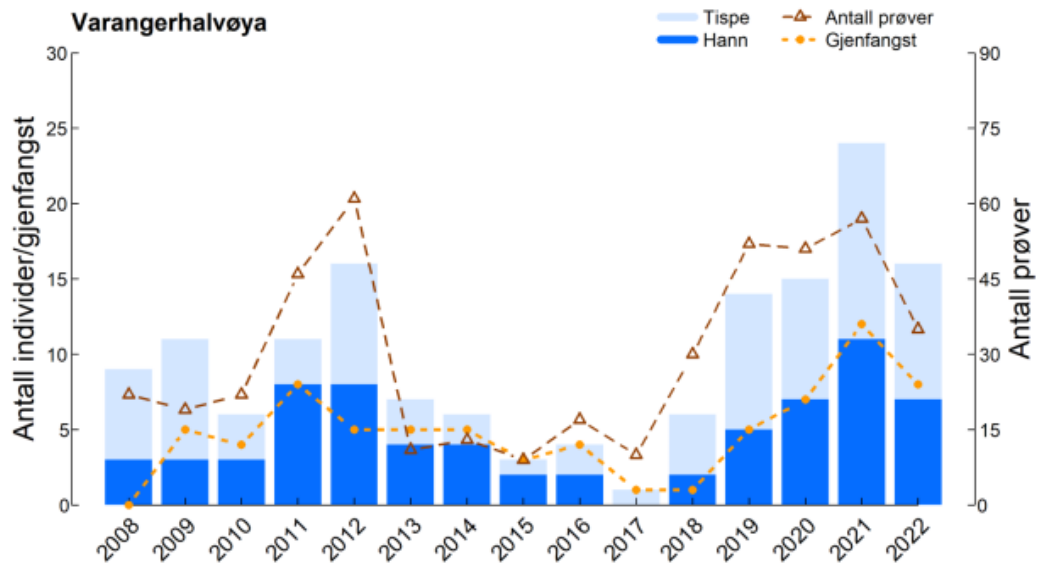
Antall kontrollerte hi (høyre akse), antall hi med vinteraktivitet og antall registrerte ynglinger av fjellrev og rødrev, samt lokaliteter med utsetting av fjellrevvalper fra avlsprogrammet på Varangerhalvøya i perioden 2008-2022 (venstre akse). Data hentet fra Rovbase sammenstilt i Eide mfl. 2022.

Antall identifiserte individer av fjellrev bekrefter at bestandsutviklingen har snudd etter at utsetting og tiltak ble iverksatt i 2022 (se figur neste side). Det kan synes som at 2022 er en liten nedgang i bestanden, basert på den individbaserte overvåkingen, men dette er helt styrt av antall prøver samlet inn og antall prøver analysert (som er begrenset av økonomi).

Generelt om bestandsutviklingen hos fjellrev i Nord-Norge

Det er etter mange år med jevn tilbakegang, helt tydelig å se en liten økning i bestandsstørrelse i de nordligste delbestandene i Troms og Finnmark. Denne økningen er fremfor alt drevet av utviklingen på Varangerhalvøya, men med utsetting og støtteføring i mange av delbestandene på Nordkalotten, også i Sverige og Finland, er det grunn til å anta at dette er starten på en positiv utvikling over et større område, slik forvaltningsmyndighetene i alle tre land nå satser på. Situasjonen nord for Saltfjellet er likevel fortsatt kritisk. Delbestandene her har vært i tilbakegang gjennom det siste ti-året og de er alle svært små (1-3 ynglinger i år med mye smånagere), med unntak av på Varangerhalvøya. Det er samtidig flere signaler som tyder på en positiv utvikling på regionalt nivå. Vinteren 2021 var det bevegelse av kjente individer mellom de nordligste delbestandene, også inn på finsk side, blant annet så er flere av fjellrevene satt ut av Avlsprogrammet i Reisa Sør de to siste årene sett igjen på finsk side. Noe som også har gitt opphav til den første kjente ynglingen her på 28 år. Det ble i 2020 og 2021 igjen registrert fjellrev på Ifjordfjellet og det ble sett to rever i de finske fjellområdene som ligger sør for Ifjordfjellet. I Indre Troms ble det våren 2021 observert ei tisper merket i Vindelfjällen i 2018, som ligger 350 km lenger sør. Utveksling av individer mellom delbestander er svært positivt for den langsiktige overlevelsen til fjellreven i Fennoskandia. Å reetablere funksjonelle metapopulasjoner med større kjernestandarder sammenknyttet av mindre delbestander (såkalte vadesteinsbestander, som i seg selv ikke er store nok til å være levedyktige) ser ut til å ha stor effekt på levedyktigheten gjennom blant annet økt inn- og utvandring, slik vi har observert i Midt-Norge siste ti år. Inn- og utvandring gir utveksling av gener og dermed positive effekter på den genetiske sammensetningen i de enkelte bestandene (Hasselgren mfl. 2018, Hemphill mfl. 2020). Vi ser også vekst i effektiv bestandsstørrelse som øker levedyktigheten til arten betraktelig.

Men fjellreven er fortsatt lagt fra å være levedyktig i den nordligste regionen. Det trengs først og fremst en betydelig bestandsvekst i flere av de nordlige delbestandene som må til om fjellreven skal overleve i denne regionen på lang sikt. Med dette som grunnlag søker vi om videreføringen av tiltakene på Varangerhalvøya.



Antall individer på Varangerhalvøya identifisert fra DNA-analyser i 2008-2022. Antall tidligere kjente individer (gjenfangst) er angitt (venstre akse), samt antall fungerende prøver (høyre akse). Data hentet fra Rovbase sammenstilt i Eide mfl. 2022.

Videreføring og eventuell utvidelse av tiltakene

A) Støtteføring

Vi søker om videreføring av tiltaket med støtteføring. Det er per nå oppført 20 fôrautomater på 10 hilokaliteter (se egen oversikt med UTM posisjoner sendt nasjonalparkforvalter). Noen av disse har vært flyttet på under perioden, dette framkommer også av oversikten. Vi ønsker å ha mulighet til å oppføre inntil 6 fôrautomater til dersom fjellreven skulle utvide sin utbredelse på Varangerhalvøya, slik vi så vinter/sommer 2022. Dette vil i så fall gjøres i samråd med nasjonalparkforvaltningen i forkant, gjennom SNO, NINA og UiT. SNO sørger ellers også for at det tas hensyn til reindrift både under oppføring og oppfølging av fôrautomatene.

Fôrautomatene røktes av Statens Naturoppsyn etter gjeldene instruks for oppfølging. Litt avhengig av aktivitet ved fôrautomatene vil det være behov for oppfølging en gang i måneden, eventuelt annenhver måned. Hundetørrfôret Troll benyttes i alle fôrautomatene. Alle besøk ved fôrautomatene loggføres Forlogg ([Innlogging - Fôrlogg \(nina.no\)](https://www.sno.no/innlogging-forlogg)) slik at statistikk på bruk kan tas ut.

B) Utsetting

Varangerhalvøya regnes fortsatt som et aktuelt utsettingsområde for fjellrev, men utsetting her har vært satt på vent, grunnet den positive utviklingen i bestanden. Det kan komme til å bli aktuelt med utsetting på et senere tidspunkt. Bestanden er grunnlagt på relativt få grunnleggere (foundere) og vi vil gjøre nærmere vurdering av den «genetiske helsen» i bestanden, med tanke på å vurdere behovet for supplerende utsetting. Dette er noe vil gjennomføre for alle delbestandene i Norge.

Dersom det er mulig ønsker vi for tidsrommet av dispensasjonen å ha en opsjon på utsetting av fjellrevvalper fra avlsprogrammet.

Til orientering så er de fire kunstige hiene benyttet knytt til utsetting, samlet og gjort klart for uthenting nå på første fôringsrunde (ref. Christer Michalsen, SNO).

C) Evaluering av tiltakene - viltkamera på stolper

For å ha mulighet til å dokumentere forekomst av øremerkede rever og evaluere effektene av tiltakene oppføres det et viltkamera ved hver fôrautomat, dette for både å ha tilsyn med tiltaket, for å dokumentere fjellrevens etablering og bruk av fôrautomatene, samt forekomst av andre arter (spesielt rødrev). Vi har etter flere års erfaring kommet til at det mest optimale er å plassere kamera på ca. 5-15 meter avstand fra fôrautomaten, på en påle (eventuelt armeringsjern), aller helst i tilknytning til en stein slik at det ikke blir så lett synlig. Dette gir oss mer kunnskap om forekomst av andre (konkurrerende) arter i fjellområdet, så som rødrev, kongeørn og jerv. Det er også lettere å dokumentere forekomst av sykdommer eller skabb. Vi søker derfor om å flytte eksisterende kamera ut på stolper. Dette er nå gjort i flere fjellområder i Sør-Norge. Både fôrautomat og kamera er merket med bestandige stålskilt som forklarer hva dette er, QR kode til prosjektsider og kontakinformasjon til SNO lokalt.

Viltkamera følges opp (settes ut /tas inn) opp av oppsynspersonell, i tilknytning til oppfølging av fôrautomater og hikontroller knyttet til det nasjonale overvåkingsprogrammet for fjellrev. Dette skal altså ikke medføre mer ferdsele enn det vi trenger.

Til orientering så ble de to oppførte uthenginger knytt til forskningsprosjektet ECOFUNC tatt ned sommeren 2020.

Varighet

Vi søker om dispensasjoner for de tekniske installasjonene for 5 år (2023 – 2027), men basert på erfaring så kan det være aktuelt å videreføre tiltakene 10-15 år, avhengig av hvordan denne delbestanden og øvrige bestander i Troms og Finnmark utvikler seg. Alle tekniske installasjoner fjernes ved opphør av tiltaket og eventuelt påvirkning av omgivelsene rundt tilbakeføres.

Motorferdsel

Oppfølgingen av fôrautomatene og viltkamera, samt kontroll av hilokalitetene er hjemlet for natur- og fjelloppsynet. NINA ser per nå ikke behov for å ha en egen dispensasjon knytt til motorferdsel, da vi ved eventuell utsetting deltar på et SNO-oppdrag gitt av Miljødirektoratet.

Informasjon

Ta kontakt om ytterlige opplysninger trengs for behandling av søknaden. Vi er ellers positive til å bidra til informasjon om prosjektet for nasjonalparkstyret om det skulle være ønskelig.

Vurdering

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldloven (NML).

Varangerhalvøya nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktiske pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner.

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

- Verneforskriftens § 3, punkt 1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, andre varige eller midlertidige innretninger.....

Tiltakene som omsøkes med utplassering av midlertidige innretninger vil være strid med §3 punkt 1.1 i verneforskriften og en søknad om dispensasjon må vurderes etter Naturmangfoldloven § 48.

- Verneforskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 a) gis det direkte unntak fra dette forbudet, herunder Motorferdsel i forbindelse med eller gjennomføring av skjøtsels- eller forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

Motorferdselen på snødekket - og barmark, er i dette tilfellet relatert til skjøtselsoppgaver ved utsetting og overvåking av resultat av tiltakene, som igangsettes av Miljødirektoratet og hvor oppgaven er gitt til NINA, hvor avgjørelsen om utsetting er skjedd i samråd med Nasjonalparkstyret, for å styrke en fjellrevbestand i verneområdet.

- Verneforskriftens §3, punkt 3.1. Vern av dyrelivet.

Dyrelivet, også hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vatn er forbudt.

Utsetting av fjellrev er i strid med verneforskriftens § 3, og en søknad om dispensasjon må vurderes etter Naturmangfoldlovens § 48.

Verneforskriften for Nasjonalparken inneholder ikke dispensasjonsbestemmelser forutsettelse av fjellrev, og utsetting er en aktivitet som må behandles etter Naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Denne saken er ikke av en slik karakter at den angår § 48 bestemmelser om vesentlige samfunnsinteresser eller sikkerhetshensyn.

Vurdering av saken

Når vedtak etter naturmangfoldlovens § 48 skal fattes, er det særlig viktig å tenke på eventuelle presedensvirkninger av vedtaket. Nasjonalparkforvalter viser til at tilsvarende tillatelser har blitt gitt i Hardangervidda Nasjonalpark, Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne

Nasjonalparker og flere andre Nasjonalparker, slik at vurdering av presedens har mindre betydning. Søker har hatt tillatelse til å ha utplassert installasjoner siden 2017, og erfaringene er gode. Det er få ulemper med tiltaket foruten økt motorisert ferdsel og påvirkning av landskap der foringsautomatene står.

Påvirkning på reindrift

I dialog med distriktet vil forstyrrelser i kalvingsområdet begrenses mest mulig, og at det vil være en fordel at Reinbeitedistriktet er involverte når utsettingen skal skje, slik at man er godt kjent med tiltaket og bakgrunn for prosjektet. NINA/ COAT vil informere distriktet nærmere om prosjektet. Reinbeitedistriktet deltar med en representant ved årlig referansegruppemøte for fjellrevmodulen i COAT.

Utsetting av fjellrev – nødvendighet av tiltaket

Det har lenge vært sterk jakt på fjellreven, og selv om den ble fredet i 1930, har ikke bestanden klart å ta seg opp til levedyktig nivå. Det er et nasjonalt mål å få tilbake levedyktige bestander av fjellrev i Norge og styrke etablerte bestander.

Fjellreven er sjelden og den ble gitt ekstra

juridisk beskyttelse 23. januar 2015 som prioritert art etter naturmangfoldloven.

Miljøforvaltningen gjennomfører flere tiltak for å styrke bestandene av fjellrev i Norge.

Alle bestander i Finnmark består av kritisk få individer, og styrking av bestanden i et område vil være positivt for andre områder med en liten restbestand da det fortsatt skjer vandringer mellom fjellområdene. Fjellreven har stor vandringskapasitet og positiv bestandsutvikling i Varanger har sannsynligvis gitt etablering av individ i Finland og Vest-Finnmark. Det er gjort observasjoner i Ifjord.

I en større bestand som har opplevd sterk bestandsnedgang vil mangfoldet av gener i bestanden ha blitt redusert, såkalt innavlsdepresjon. Vi kan anta at så har skjedd på Varanger.

Varanger 2004 - 2017

På Varanger har det siden 2004 vært gjennomført kameraovervåkning av fjellrevforekomst i deler av Nasjonalparken vinterstid, og utskyting av rødrev fra 2005 for å dempe konkurransen med fjellrev. Etter en økning i fjellrevbestanden til sist lemenår i 2011, har bestanden krympet til et kritisk lavt nivå med funn av DNA fra 3 individer i 2015 og 6 individer i 2016. I 2016 var det fast aktivitet av fjellrev ved par eller enkeltindivider ved to - tre ulike hilokaliteter på Varangerhalvøya.

Bestandsnedgangen har blitt diskutert i lms m. fl. (2017) og tre mulige årsaker har blitt identifisert. Bestanden har vært i en litenhetsfelle i prosjektperioden fra 2004, og dette har hindret vekst ved tilfeldige/ negative utslag. Det har ikke vært en topp i lemenbestanden i Øst-Finnmark siden 2011, og fjellreven er avhengig av topper i lemenbestanden for å få frem ungekull. Eller bestandsnedgang har skyldtes at rødrevuttaket ikke har vært effektiv nok, og rødrevbestanden har bidratt til å utkonkurrere fjellreven.

Bestanden på Varanger er så liten at man ikke kan forvente at rødrevuttak alene kan bidra til bestandsvekt på Varanger eller i Finnmark for øvrig.

I Sør i Skandinavia har man benyttet kombinasjonstiltak ved fôring av fjellrev og felling av rødrev eller utsetting av fjellrev, i kombinasjon med felling av rødrev. Dette har vært vellykket.

NINA har gjennom avlsprogrammet for fjellrev satt ut fjellrevvalper, som er avlet frem ved avlsstasjonen på Sætrefjellet i Oppdal, siden 2005. Det er satt ut mange valper i en rekke fjellområder, og man har lyktes med å re introdusere arten i områder den har vært forsvunnet, blant annet på Dovrefjell og på Hardangervidda. I alle områder har man støttet fôret fjellreven for å bidra til gode leveforhold og slik at bestanden blir mest mulig robust. Ved oppstart av avlsprogrammet ble det hentet valper fra ulike fjellområder, også Varanger slik at utsatte valper vil ha gener fra bl.a. Varanger. Man har god oversikt på opprinnelige gener og slektskap på utsatte fjellrever.

Genetisk er fjellrevene i Skandinavia relativt like, men i Varanger er det på 90-tallet påvist innvandring fra østligere bestander.

Søker oppgir at prosjektet er å anse som det første leddet i en mer langsiktig strategi for å reetablere en levedyktig fjellrevbestand på Nordkalotten. I Nord- Finland og Nord-Sverige gjøres det tilsvarende tiltak med felling av rødrev og føring av fjellrev.

Nasjonalparkstyret har i 2016 signalisert overfor Miljødirektoratet at man har ønsket flere tiltak for å redde fjellrevbestanden, før den døde helt ut på Varangerhalvøya. Det vises til møte med Miljødirektoratet høsten 2016, Særpreget for bestanden på Varanger har vært at yngling har skjedd relativt nært sjøen, med innslag av marin diett. Miljødirektoratet prioriterte Varanger for utsetting av valper i 2018-2019 og 2020.

Forvalter viser til at tilførsel av nye individer vil ha positive genetiske effekter ved tilførsel av nytt genmateriale, og dette vil motvirke effekter av at bestanden nå er i en «litenhetsfelle» og øke vitaliteten og mulighet for å få levedyktige valper i fremtiden. Styrking av bestanden vil øke mulighet for å knytte par for eksisterende bestand med forventning av flere ynglinger. På enkelte hi var det nå ved første støtteutsetting kun enkeltindivider av fjellrev på Varangerhalvøya. Utsetting av større familiegrupper av fjellrev antas også for å være mer robust for konkurranse med rødrev som kommer til fjellrevens hi.

Utsettingene har gitt en svært positiv utvikling med 12 ynglinger i Varanger i 2022, hvorav 11 av hiene var i nasjonalparken.

Utplassering av installasjoner

Utplassering av ny infrastruktur i Nasjonalparken er i utgangspunktet forbudt og tillatelse krever vurdering etter Naturmangfoldlovens § 48.

Føringstønner og viltkamera er små installasjoner. Det er viktig at disse, som står på foringsstasjonene plasseres slik at de ikke blir veldig synlig i et åpent landskap. Noe søker vil legge vekt på. Forvalter har deltatt på en rekke befaringer ved utplassering.

Installasjoner vil bli spredt over et stort område og være midlertidige. De vil bli kamuflert og plassert slik at de ikke stikker seg for mye ut i terrenget.

Forvalter vurderer disse installasjonene som nødvendige for å gjennomføre et skjøtselstiltak for å styrke og overvåke fjellrevbestanden, effekten av tiltaket, og vil derfor vil ha liten negativ påvirkning på verneformålet.

Motorferdsel og forskningsaktiviteter

Norsk institutt for Naturforskning er ansvarlig for utsettingen på oppdrag fra Miljødirektoratet, men vil i samarbeide med COAT gjennomføre overvåkingen som følger med prosjektet.

Statens Naturoppsyn står for feltarbeidet og NINAs motoriserte ferdsel vil være begrenset og skje sammen med SNO. For øvrig vil motorisert ferdsel skje i forbindelse med andre oppdrag som tilsyn og skjøtsel i Nasjonalparken. Behovet for føring en gang i måneden per foringsautomat vil øke ferdsel noe i Nasjonalparken, men gjennomføres i kombinasjon med andre oppsynsoppdrag.

Den motoriserte ferdselen vil ha påvirkning ved støy, utslipp av eksos og kan bli oppfattet negativt i forbindelse med friluftsliv. Også spor av snøscootere kan bli oppfattet negativt av tradisjonelle friluftslivsutøvere. Det er også påvist at motorisert ferdsel påvirker ved forstyrrelse og stress på dyreliv. Særlig vinterstid som er en krevende periode for en rekke dyrearter kan forstyrrelse ha betydning.

Sommerstid er det naturlig å benytte etablerte kjørespor og bære inn utstyr derfra til fots om det er fare for nye faste spor på barmark.

I og med at arbeidet med motorisert ferdsel skal gjennomføres av fjellrevforskere og Statens Naturoppsyn, som kjenner fjelløkosystemet og dets arter godt, og vet når det er ekstra viktig å vise forsiktighet i forhold til reindrift og dyreliv, legger forvalter til grunn at påvirkningen vil ha begrenset omfang.

Søker vil avklare hensyn til reindriften ved praktisk gjennomføring, dette er særlig viktig ved

vårflytting og i kalvingstid.

Omfanget av forskningsaktivitet må balanseres til hensyn til natur og dyreliv og Nasjonalparkens formål. Forskning skal som hovedregel konsentreres utenfor Nasjonalparker, da menneskelig aktivitet vil ha en påvirkning på verneområdet og formålet med vernet. Søknaden er relatert til COAT prosjektet, og det anføres at dette prosjektet vil være en styrke ved at andre miljøparametere også overvåkes tett og slik kan sees i helhet. Imidlertid kommer forvalter til at ved vurderingen av om forskningen og tiltaket skal tillates er det naturlig å vurdere dette som et skjøtseltiltak for å styrke verneverdiene, og slik behandles annerledes enn en ordinær søknad om forskningstiltak i området, som eventuelt kunne vært gjennomført utenfor verneområdet. Virkningen av tiltaket er å anse som positiv for verneformålet for Nasjonalparken med en styrket fjellrevbestand.

Vurdering etter Naturmangfoldlovens § 8 -12

Kunnskapsgrunnlaget jfr. § 8 vurderes som godt. Vi kjenner godt til dagens fjellrevbestand i området og effekten av de foreslåtte tiltakene som har vært utprøvd i andre fjellområder i Skandinavia før og i Varanger i siste periode. Det forutsettes god kamuflering av installasjonene, og at man slik begrenser påvirkningen på landskap.

§ 9 føre-var-prinsippet: Slik vi ser det vil det ikke være fare for at de omsøkte tiltakene vil ha ukjente, store negative konsekvenser for verneverdiene, heller tvært om – da tiltaket vil kunne styrke en etablert truet bestand av en utrydningstruga art. Forvalter mener den faglige oppfølginga er god gjennom NINA sitt avlsprogram for fjellrev og oppsyns-/oppdragsaktivitet gjennom SNO. Alle de omsøkte tiltaka er foreløpige og skal fjernes ut av nasjonalparken, når de ikke lenger skal benyttes.

§ 10 økosystemtilnærming og samla belastning: Vi meiner utplassering av installasjonene med kunstige hi, foringstønner og kamera ikke vil gi noen uønskede konsekvenser for økosystem eller naturverdier, da siktemålet er å reetablere en viktig art i dette økosystemet. Og at det er midlertidige innretninger som skal fjernes, når prosjektet er avslutta.

§ 11 kostnadene ved miljøforringelse skal belastes tiltakshaver: Vi ser ikke at det er relevant å vurdere dette, då det ikke er stor fare for miljøforringelse ved gjennomføring av tiltaket.

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: De omsøkte fôrautomatene og hiene er utprøvd og utviklet gjennom flere år med avlsprogrammet for fjellrev. De er utformet slik at de ikke kan brukes av andre arter som til rødrev og kråkefugl. Utplassering av fôrlagertønner vil føre til at det blir mindre behov for motorferdsel, da spesielt i barmarkperioden. Eksisterende kjørespor benyttes i størst mulig grad. Utsettingen vil skje på snøføre, og man unngår transport på barmark.

Metodene som inngår med utsetting av fjellrev har fungert og er da egnet videre.

Vurdering av om søknaden skal innvilges

Forvalter legger til grunn at søknad kan innvilges etter Naturmangfoldlovens § 48 for perioden 2022 – 2027 (femårsperiode som sist). Begrunnelsen for at det kan gis tillatelse utover en styreperiode på 4 år er at tiltaket har vist seg å fungere og støtte opp om oppnåelsen av mål om å ivareta en viktig fjellrevbestand – en del av formålet for vernet.

Forskernes erfaring med denne type arbeid, og da det legges opp til at SNO vil gjennomføre feltarbeidet, vil det bli tatt nødvendige hensyn til reindrift og annet dyreliv i forbindelse med forskningen og de aktuelle tiltaka.

Tiltaket vil slik ikke påvirke verneformålet negativt, men heller positivt ved at fjellrevbestanden styrkes og overvåkes enda tettere enn i dag. Installasjonene som settes ut vil stå midlertidig til bestanden er reetablert og forsøket er vellykket, eller til man velger å avslutte. Installasjonene vil stå relativt spredt i ulike hiområder og vil bli kamuflert slik at de ikke stikker seg ut i landskapet.

Forvalter kommer til at tiltaka ikke vil påvirke verneformålet nevneverdig og at det kan gis dispensasjon til utsetting av fjellrev for å styrke bestanden, med de omsøkte nødvendige installasjonene med føringer i vilkår for dispensasjonen.

Etter en totalvurdering vurderer forvalter at utsetting av fjellrev, etablering av midlertidig infrastruktur, og økt motorferdsel i forbindelse med utsettingen ikke vil true naturmiljøet eller bidra vesentlig til den samlede belastningen på økosystemet i området øker nevneverdig. I vurderingen er vektlagt at tiltaka vil styrke en del av verneformålet for nasjonalparken med å ivareta en viktig fjellrevbestand.

From: Nina Elisabeth Eide[nina.eide@nina.no]
Sent: 23.11.2022 14:27:37
To: Østereng, Geir[fmfigos@statsforvalteren.no]; post@fefo.no[post@fefo.no]; Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Cc: Siri A. Svendsen[siri.svendsen@nina.no]; varjjatd6@gmail.com[varjjatd6@gmail.com]; Karen Lone[Karen.Lone@miljodir.no]; Kjartan Knutsen[kjartan.knutsen@miljodir.no]; Christer Michaelsen[Christer.Michaelsen@miljodir.no]; Rolf Anker Ims[rolf.ims@uit.no]; Dorothee Ehrich[dorothee.ehrich@uit.no]; Postmottak Vardø kommune[postmottak@vardo.kommune.no]; Postmottak Vadsø kommune[postmottak@vadsø.kommune.no]; postmottak@batsfjord.kommune[postmottak@batsfjord.kommune]; Postmottak Nesseby kommune[postmottak@nesseby.kommune.no]; Kristine Roaldsnes Ulvund[Kristine.Ulvund@nina.no]
Subject: Videreføring av tiltak for fjellrev for fjellrev Varangerhalvøya
Hei,

Vedlagt søknad om videreføring av tiltak for fjellrev på Varangerhalvøya 2023-2027. Søknaden er stilet til FeFo som grunneier og til Nasjonalparkstyret for Varangerhalvøya NP.

Ta kontakt om det trengs ytterligere opplysninger knytt til søknaden.

Med vennlig hilsen
Nina E. Eide

Nina E. Eide
Seniorforsker

Norsk institutt for naturforskning - NINA
Postadresse: Postboks 5685 Torgard, 7485 Trondheim
Besøks/leveringsadresse: Høgskoleringen 9, NO-7034 Trondheim
73 80 14 00 • 95 70 43 83 • www.nina.no

[Nina Elisabeth Eide \(researchgate.net\)](mailto:nina.eide@nina.no)

FeFo,
postboks 133
9811 Vadsø
post@fefo.no, sak 17/69-3

Deres ref:
Vår ref: 1012/2022-475.1

Sted: Trondheim
Dato: 22.11.2022

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre v/Geir Østereng
Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Statens hus, 9815 Vadsø
fmfigos@statsforvalteren.no

Søknad om videreføring av tiltak for fjellrev – utsetting, fôrautomater og viltkamera,

Jeg viser til tidligere søknad (43/2017-475.1/AL) og deres tildelte dispensasjoner (Nasjonalparkstyret 2017/268-0 432.3 og Finnmarkseiendommen 17/69-3), og søker herved om videreføring av tiltakene for fjellrev på Varangerhalvøya. Oppdraget er finansiert av Miljødirektoratet, koordinert av oss ved Norsk institutt for naturforskning (NINA) og driftet av Statens Naturoppsyn (SNO). Som det framgår av tidligere søknad gjennomføres prosjektet «Reetablering av en levedyktigbestand av fjellrev på Varangerhalvøya: tiltakspakke, forskning og overvåking» i nært samarbeid med Rolf A. Ims og Dorothee Ehrich UiT/ COAT (se prosjektbeskrivelse i tidligere søknad (43/2017-475.1/AL)).

Kort oppdatering rundt tiltakene i tidsperioden 2017-2022

Det har siden 2006 blitt gjennomført omfattende ekstraordinært og stimulert uttak av rødvrev på Varangerhalvøya under prosjektet «Fjellrev i Finnmark» (nå COAT - fjellrevmodulen), uten at det ga positive responser i fjellrevbestanden. Bestandsutviklingen har snarere vært negativ, fra 2014 gikk også vinteraktiviteten markert ned (se figur under).

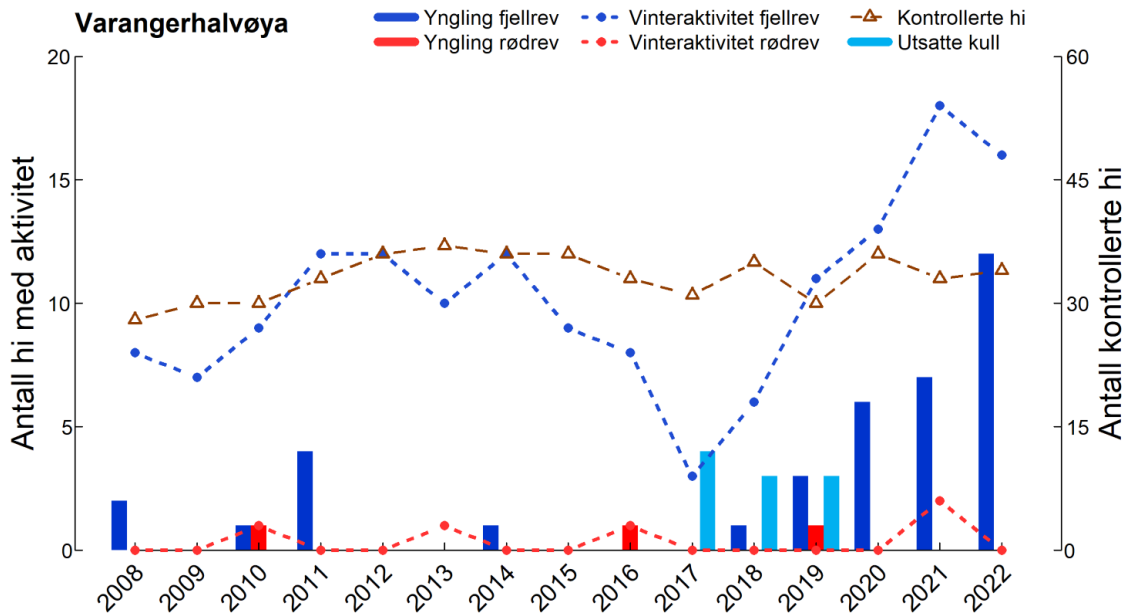
Det ble derfor besluttet å iverksette støttefôring og utsetting av fjellrev fra avlsprogrammet for fjellrev, parallelt med at ekstraordinært og stimulert uttak av rødvrev fortsatte (se oversikt over gjennomførte tiltak i tabell under). Vinteren 2017 ble det satt ut ni fôrautomater som forberedelse til utsetting av fjellrever på Varangerhalvøya, og over tre vintre (2018-2020) er det satt ut i alt 67 fjellrevvalper fra Avlsprogrammet. Antall fôrautomater er under tiden økt til 20, fordelt på ti ulike lokaliteter. Endringer/flyttinger er avklart underveis og framkommer av vedlegg sendt nasjonalparkforvalter (data unntatt o).

Oversikt over gjennomførte og pågående tiltak på Varangerhalvøya fra 2006-2022. Merk at utsatte valper står anført på året de er født, selv om de er satt ut vinter påfølgende år.

Tiltak	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Fôring: antall lokaliteter / antall automater												9	10	9	10	10	10
Uttak av rødvrev ¹	186	145	162	139	108	230	375	399	183	180	252	280	162	307*	496*	164*	
Utsetting: antall grupper antall individer												4	3	3			
												27	26	14			

Kort om utviklingen i fjellrevbestanden på Varangerhalvøya 2008-2022

Bestanden er etter lengre tid tilbakegang nå i positiv utvikling. Det ble dokumentert 6, 7 og 12 fjellrevkull i henholdsvis 2020, 2021 og 2022 (se figur under), og det er økende aktivitet av fjellrev ved flere av de kjente hilokalitetene.



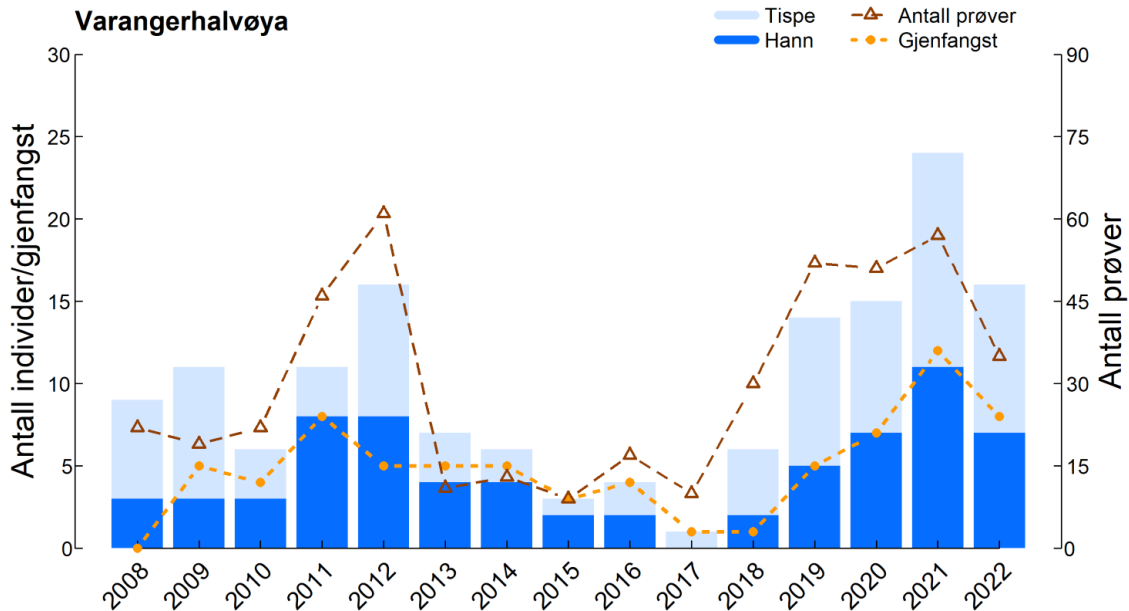
Antall kontrollerte hi (høyre akse), antall hi med vinteraktivitet og antall registrerte ynglinger av fjellrev og rødrev, samt lokaliteter med utsetting av fjellrevvalper fra avlsprogrammet på Varangerhalvøya i perioden 2008-2022 (venstre akse). Data hentet fra Rovbase sammenstilt i Eide mfl. 2022.

Antall identifiserte individer av fjellrev bekrefter at bestandsutviklingen har snudd etter at utsetting og tiltak ble iverksatt i 2022 (se figur neste side). Det kan synes som at 2022 er en liten nedgang i bestanden, basert på den individbaserte overvåkingen, men dette er helt styrt av antall prøver samlet inn og antall prøver analysert (som er begrenset av økonomi).

Generelt om bestandsutviklingen hos fjellrev i Nord-Norge

Det er etter mange år med jevn tilbakegang, helt tydelig å se en liten økning i bestandsstørrelse i de nordligste delbestandene i Troms og Finnmark. Denne økningen er fremfor alt drevet av utviklingen på Varangerhalvøya, men med utsetting og støttefôring i mange av delbestandene på Nordkalotten, også i Sverige og Finland, er det grunn til å anta at dette er starten på en positiv utvikling over et større område, slik forvaltningsmyndighetene i alle tre land nå satser på. Situasjonen nord for Saltfjellet er likevel fortsatt kritisk. Delbestandene her har vært i tilbakegang gjennom det siste ti-året og de er alle svært små (1-3 ynglinger i år med mye smånagere), med unntak av på Varangerhalvøya. Det er samtidig flere signaler som tyder på en positiv utvikling på regionalt nivå. Vinteren 2021 var det bevegelse av kjente individer mellom de nordligste delbestandene, også inn på finsk side, blant annet så er flere av fjellrevene satt ut av Avlsprogrammet i Reisa Sør de to siste årene sett igjen på finsk side. Noe som også har gitt opphav til den første kjente ynglingen her på 28 år. Det ble i 2020 og 2021 igjen registrert fjellrev på Ifjordfjellet og det ble sett to rever i de finske fjellområdene som ligger sør for Ifjordfjellet. I Indre Troms ble det våren 2021 observert ei tisper merket i Vindelfjällen i 2018, som ligger 350 km lenger sør. Utveksling av individer mellom delbestander er svært positivt for den langsiktige overlevelsen til fjellreven i Fennoskandia. Å reetablere funksjonelle metapopulasjoner med større kjernebestander sammenknyttet av mindre delbestander (såkalte vadesteinsbestander, som i seg selv ikke er store nok til å være levedyktige) ser ut til å ha stor effekt på levedyktigheten gjennom blant annet økt inn- og utvandring, slik vi har observert i Midt-Norge siste ti år. Inn- og utvandring gir utveksling av gener og dermed positive effekter på den genetiske sammensetningen i de enkelte bestandene (Hasselgren mfl. 2018, Hemphill mfl. 2020). Vi ser også vekst i effektiv bestandsstørrelse som øker levedyktigheten til arten betraktelig.

Men fjellreven er fortsatt lagt fra å være levedyktig i den nordligste regionen. Det trengs først og fremst en betydelig bestandsvekst i flere av de nordlige delbestandene som må til om fjellreven skal overleve i denne regionen på lang sikt. Med dette som grunnlag søker vi om videreføringen av tiltakene på Varangerhalvøya.



Antall individer på Varangerhalvøya identifisert fra DNA-analyser i 2008-2022. Antall tidligere kjente individer (gjenfangst) er angitt (venstre akse), samt antall fungerende prøver (høyre akse). Data hentet fra Rovbase sammenstilt i Eide mfl. 2022.

Videreføring og eventuell utvidelse av tiltakene

A) Støttefôring

Vi søker om videreføring av tiltaket med støttefôring. Det er per nå oppført 20 fôrautomater på 10 hilokaliteter (se egen oversikt med UTM posisjoner sendt nasjonalparkforvalter). Noen av disse har vært flyttet på under perioden, dette framkommer også av oversikten. Vi ønsker å ha mulighet til å oppføre inntil 6 fôrautomater til dersom fjellreven skulle utvide sin utbredelse på Varangerhalvøya, slik vi så vinter/sommer 2022. Dette vil i så fall gjøres i samråd med nasjonalparkforvaltningen i forkant, gjennom SNO, NINA og UiT. SNO sørger ellers også for at det tas hensyn til reindrift både under oppføring og oppfølging av fôrautomatene.

Fôrautomatene røktes av Statens Naturoppsyn etter gjeldene instruks for oppfølging. Litt avhengig av aktivitet ved fôrautomatene vil det være behov for oppfølging en gang i måneden, eventuelt annenhver måned. Hundetørrfôret Troll benyttes i alle fôrautomatene. Alle besøk ved fôrautomatene loggføres Forlogg ([Innlogging - Fôrlogg \(nina.no\)](#)) slik at statistikk på bruk kan tas ut.

B) Utsetting

Varangerhalvøya regnes fortsatt som et aktuelt utsettingsområde for fjellrev, men utsetting her har vært satt på vent, grunnet den positive utviklingen i bestanden. Det kan komme til å bli aktuelt med utsetting på et senere tidspunkt. Bestanden er grunnlagt på relativt få grunnleggere (foundere) og vi vil gjøre nærmere vurdering av den «genetiske helsen» i bestanden, med tanke på å vurdere behovet for supplerende utsetting. Dette er noe vil gjennomføre for alle delbestandene i Norge.

Dersom det er mulig ønsker vi for tidsrommet av dispensasjonen å ha en opsjon på utsetting av fjellrevvalper fra avlsprogrammet.

Til orientering så er de fire kunstige hiene benyttet knytt til utsetting, samlet og gjort klart for uthenting nå på første fôringsrunde (ref. Christer Michalsen, SNO).

C) Evaluering av tiltakene - viltkamera på stolper

For å ha mulighet til å dokumentere forekomst av øremerkede rever og evaluere effektene av tiltakene oppføres det et viltkamera ved hver fôrautomat, dette for både å ha tilsyn med tiltaket, for å dokumentere fjellrevens etablering og bruk av fôrautomatene, samt forekomst av andre arter (spesielt rødrev). Vi har etter flere års erfaring kommet til at det mest optimale er å plassere kamera på ca. 5-15 meter avstand fra fôrautomaten, på en påle (eventuelt armeringsjern), aller helst i tilknytning til en stein slik at det ikke blir så lett synlig. Dette gir oss mer kunnskap om forekomst av andre (konkurrerende) arter i fjellområdet, så som rødrev, kongeørn og jerv. Det er også lettere å dokumentere forekomst av sykdommer eller skabb. Vi søker derfor om å flytte eksisterende kamera ut på stolper. Dette er nå gjort i flere fjellområder i Sør-Norge. Både fôrautomat og kamera er merket med bestandige stålskilt som forklarer hva dette er, QR kode til prosjektsider og kontaklinformasjon til SNO lokalt.

Viltkamera følges opp (settes ut /tas inn) opp av oppsynspersonell, i tilknytning til oppfølging av fôrautomater og hikontroller knyttet til det nasjonale overvåkingsprogrammet for fjellrev. Dette skal altså ikke medføre mer ferdsel enn det vi trenger.

Til orientering så ble de to oppførte uthenginger knytt til forskningsprosjektet ECOFUNC tatt ned sommeren 2020.

Varighet

Vi søker om dispensasjoner for de tekniske installasjonene for 5 år (2023 – 2027), men basert på erfaring så kan det være aktuelt å videreføre tiltakene 10-15 år, avhengig av hvordan denne delbestanden og øvrige bestander i Troms og Finnmark utvikler seg. Alle tekniske installasjoner fjernes ved opphør av tiltaket og eventuelt påvirkning av omgivelsene rundt tilbakeføres.

Motorferdsel

Oppfølgingen av fôrautomatene og viltkamera, samt kontroll av hilokalitetene er hjemlet for natur- og fjelloppsynet. NINA ser per nå ikke behov for å ha en egen dispensasjon knytt til motorferdsel, da vi ved eventuell utsetting deltar på et SNO-oppdrag gitt av Miljødirektoratet.

Informasjon

Ta kontakt om ytterligere opplysninger trengs for behandling av søknaden. Vi er ellers positive til å bidra til informasjon om prosjektet for nasjonalparkstyret om det skulle være ønskelig.

Vennlig hilsen
Nina E. Eide

Seniorforsker
Norsk institutt for naturforskning
NINA

Kopi sendt til:

Miljødirektoratet	karen.lone@miljodir.no
Statens Naturoppsyn	Kjartan.knutsen@miljodir.no, christer.michalsen@miljodir.no
Universitetet i Tromsø	rolf.ims@uit.no, dorothee.ehrich@uit.no
Reinbeitedistrikt 6 v/Asllat Niillas Smuk	Rasengveien 2, 9840 Varangerbotn varjtd6@gmail.com
Vadsø kommune	postmottak@vadso.kommune.no
Vardø kommune	postmottak@vardo.kommune.no
Båtsfjord kommune	postmottak@batsfjord.kommune.no
Nesseby kommune	postmottak@nesseby.kommune.no



Arkivsaksnr: 2019/7816-27

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 28.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra	68/22	29.11.2022

Pålegg om retting av platting og varslings om mulig tvangsmulkt

Vedlegg:

- 1 Svar på søknad om ettergodkjenning av oppsatt platting samt søknad om ny platting ved hytte 2/2 i Vardø kommune innen Varangerhalvøya nasjonalpark
- 2 Melding om vedtak angående klage på avslått søknad om utsatt klagefrist - plattinger ved hytte gnr. 2 bnr. 2 i Vardø kommune
- 3 Kopi av brev til Arnt Støme - vedtak i klagesak - avslag på søknad om utsatt klagefrist etter avslag på søknad om plattinger - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre sitt vedtak opprettholdes
- 4 Oppfølging av vedtak om retting av uthus gnr. 2002/2/2 - Arnt Støme – Varsel om pålegg

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir Arnt Støme pålegg om retting av ulovlig oppført platting på 13 m² foran hytte gnr. 2 bnr.2 i Vardø kommune (den såkalte politihytta) i Varangerhalvøya nasjonalpark, jf. naturmangfoldlovens § 69 første ledd.

Området plattingen omfatter skal tilbakeføres til den tilstand det var i før plattingen ble oppført – fri for byggverk. Restmaterialer knyttet til bygging av platting som ligger ved hytta, og ved utedo skal også fjernes jamfør varsel om pålegg 09.09.2021, slik at den ikke skygger ut eksisterende vegetasjon.

Frist for når retting skal være gjennomført er 5. mai 2023. Pålegget om retting regnes som oppfylt når du har gitt oss beskjed om at arbeidet er utført, og Statens Naturoppsyn har kontrollert om rettingen er gjennomført i henhold til pålegget. Rettingen regnes som avsluttet når plattingen med restmaterialer er fjernet.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir Arnt Støme forhåndsvarsel om tvangsmulkt dersom pålegget ikke er gjennomført innen fristen 5. mai 2023, jf. forvaltningslovens § 16. Tvangsmulkt starter å løpe . 6 mai 2023 dersom retting i henhold til pålegget ikke er gjennomført innen fristen. Tvangsmulkt fastsettes til kr 500,- per påløpte dag etter at

fristen for gjennomføring (5 mai) er oversittet. Frist for deres mulighet for uttalelse til forhåndsvarselet om tvangsmulkt settes til 15 desember 2022.

Saksopplysninger

Bakgrunn

I forbindelse med at det ble gitt pålegg om retting av bygg på eiendommen i vedtaksbrev av 26.03.2021 (fjerning av gammelt uthus etter ferdigstilling av nytt) skrev styret i brev til Støme;

Vi har erfart at det er bygd platting mellom hytta og uthuset. Vi kan ikke se at denne er omsøkt og ønsker en tilbakemelding om det foreligger byggetillatelse for dette. Om dette ikke foreligger må plattingen omsøkes tillatelse hvor mål og bakgrunnen for behovet oppgis.

I forbindelse med at uthusbygget ble konstatert lukket, men rivingen av gammelt uthus og utedo lot vente på seg befarte man i mars 2020 på nytt, og man så at det var bygd en platting mellom uthuset og hytta. En gjennomgang av byggetillatelsene i ettertid tilsa at det var ikke gitt dispensasjon fra vernereglene til å bygge platting. Tiltakshaver ble gjort oppmerksom på at dette var søknadspliktig.

- Tiltakshaver søkte 11.04.2021 om ettergodkjenning med byggetillatelse for platting på ca. 10 m² mellom hytte og uthus.
- Det ble også søkt om tillatelse til platting på vestsida av hytta, i solveggen, på ca.10 m². Begrunnelsen var at platting er viktig for å kunne gå tørrskodd utenfor hytta og for å holde det reint.

Oppmåling av plattingen i september 2021, tilsa at plattingen mellom hytta og uthuset som allerede er bygd er 13 m².





De fikk ikke ettergodkjent plattingen og nasjonalparkstyre gav varsel om pålegg om fjerning av den 13 m² store plattingen innen 1 august 2022, samt varsel om pålegg om fjerning og beskjed om at dersom den ikke ble fjernet vurderte man å gi dem pålegg om retting av platting. Dersom pålegget ikke var gjennomført til fristen kunne forvaltningsmyndigheten beslutte å gjennomføre retting på eiers bekostning jmfør Naturmangfoldlovens § 71 eller tvangsmulkt jmfør Naturmangfoldloven § 73. De fikk da 14 dager til å forklare deg/ gi ytterligere opplysninger til varselet.

Du søkte om utsatt klagefrist på vedtaket, noe nasjonalparkstyret avsto da man anslo forespørselen for å ha innkommet for sent jmfør forvaltningslovens bestemmelser. Du påklaget vedtaket, nasjonalparkstyret behandlet klagen og opprettholdt sitt standpunkt om å avvise søknad om utsatt klagefrist. Saken ble sendt til Miljødirektoratet som opprettholdt styrets vedtak om å avvise søknad om utsatt klagefristen.

Den 5 oktober 2022 konstaterte forvalter ved befaring at plattingen fortsatt eksisterte og ikke var blitt fjernet. Det samme gjelder restmaterialer ved hytte og utedo.

Det er derfor grunnlag for å følge opp vårt tidligere varsel om pålegg om retting.

Begrunnelse for retting

Varangerhalvøya nasjonalpark ble vernet 6.12.2006. Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for området. Formålet er å bevare et middels stort strandengkompleks med tilhørende fugleliv i en fjordbotn ved munningen av ei god lakseelv. Nasjonalpark er en relativt streng form for vern jmfør Naturmangfoldloven. For området gjelder et eget sett med forskrifter.

--

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/Varenkinniemen kansalistaras er å bevare et stort i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dverggås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

--

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, andre varige eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling, henleggelse av masse, sprenging, boring, bryting av steiner, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Det er ikke gitt dispensasjon fra verneforskriften til å bygge plattingen. Tiltaket er å anse som ulovlig.

Rettslig grunnlag for retting Naturmangfoldloven kap. IX har bestemmelser om håndheving og sanksjoner, deriblant § 69 om retting og avbøtende tiltak, § 71 om direkte gjennomføring, og § 73 om tvangsmulkt. Nasjonalparkstyret er delegert myndighet etter naturmangfoldloven §§ 69-73. Naturmangfoldloven § 69 gir hjemmel til å pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven. Den som har overtrådt loven skal sette i verk tiltak for å forhindre forringelse av naturmangfoldet. Dersom forringelse av naturmangfoldet allerede har skjedd, gjelder plikten gjenoppretting av den tidligere tilstand for mangfold, ved bl.a. rydding, planering eller andre egnede tiltak. Tiltak som i seg selv kan medføre miljøforringelse av noen betydning, skal bare iverksettes etter samtykke av myndigheten eller pålegg.

Pålegget

Målet med rettingen er å gjenopprette tidligere tilstand, slik at området framstår slik det var før plattingen ble bygd. Rettingstiltak skal ikke føre til mer skade eller forringelse. Tiltaket som pålegges er å fjerne plattingen på 13 m², samt restmaterialer. Området skal tilbakeføres til sin opprinnelige tilstand, og skal etter retting framstå slik det gjorde før platting ble bygd.

I vedtak av 09.09.2021 fikk de varsel om pålegg om retting knyttet til riving av gammelt uthus, hvor også restmaterialer som ligger ved hytta var omfattet. Disse omfattes også av pålegget nå med varsel om tvangsmulkt. Materialene skygger ut vegetasjonen ved hytta og bidrar til at arealer i nasjonalparken forringes.

Vernebestemmelsene gjelder også ved retting.

For å gjennomføre retting med fjerning av plattingsmaterialene trenger du dispensasjon til motorferdsel fra verneforskriften, og kommunen, for å få fjernet materialene ut av området. Frakten bør gjøres på snøføre med snøskuter og ikke på barmark.

Da de bruker å søke om dispensasjon for frakt av utstyr med snøskuter som gass og ved til hytta, antar vi dette kan løses i forbindelse med returkjøring fra hytta.

Arbeidet bør gjøres før 5 mai 2023. Retting kan da gjennomføres uten å risikere å forringe verneverdiene, eller påvirke reindriften unødige. Like ved er det viktige kalvingsområder for tamreindriften.

Mulige konsekvenser hvis pålegget ikke oppfylles.

Pålegget om retting regnes som oppfylt når vi har mottatt skriftlig melding fra dere om at arbeidet er utført. Dette gjelder fjerning av platting og alle restmaterialer. Retting regnes som avsluttet når etterundersøkelse er gjort av statens naturoppsyn som konkluderer med at platting med materialer og restmaterialer rundt hytta er fjernet.

Forhåndsvarsel om tvangsmulkt

Retningslinjene til veileder i oppfølging av overtredelser M-617 sier under Tvangsmulkt Naturmangfoldloven § 73 hjemler adgangen til å fatte vedtak om tvangsmulkt. Formålet med tvangsmulkt er å sikre at loven og bestemmelser i medhold av den blir etterlevd. Tvangsmulkt er ikke straff, og det skal alltid være mulig for den ansvarlige å unngå tvangsmulkten. Bruk av tvangsmulkt fritar ikke den ansvarlige fra plikten til å gjennomføre det aktuelle pålegget, f.eks. å foreta retting av et forhold. Tvangsmulkt hindrer heller ikke politianmeldelse dersom saken er alvorlig nok til det. Beslutning om tvangsmulkt bør som hovedregel tas uavhengig av om forholdet anmeldes og ikke legges på vent i påvente av behandlingen i politiet.

Sammen med pålegget om retting varsler vi derfor om tvangsmulkt som vil påløpe hvis retting i henhold til pålegget ikke er gjort innen fristen. Ifølge naturmangfoldlovens § 71 begynner tvangsmulkten å løpe dersom den ansvarlige oversitter fristen for retting. Retningslinjer for denne type saker sier at *Beløpets størrelse fastsettes etter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle, men bør settes tilstrekkelig høyt til at den får ønsket effekt. Det kan sees hen til eksisterende praksis etter plan- og bygningsloven og forurensningsloven.*

Vi vurderer det til at 500 kr per dag er passelig jamfør type sak.

Vi fastsetter tvangsmulkt til 500 kr per påløpt dag etter frist for retting (5 mai 2023).

Eksempelvis om platting ikke er fjernet i løpet av 5 mai 2023: sum mulkt 6 mai 500 kr, sum mulkt 1000 kr den 7 mai.

Vedtak om tvangsmulkt kan påklages etter forvaltningslovens regler om klage over enkeltvedtak. Hovedregelen etter forvaltningsloven § 42 er at slik klage ikke gis oppsettende (utsettende) virkning.

Dette betyr at tvangsmulkten løper, selv om vedtaket påklages, såfremt ikke noe annet er bestemt.

For at det ulovlige byggverket skal bli rettet finner vi det nødvendig å kreve forholdet rettet innen perioden snøskuterløyper i området er åpne (stenger 5 mai), da beste miljøforsvarlige teknikk er å frakte materialene ut med snøskuter.



**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Arnt Støme
Komagvær
9960 KIBERG

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2019/7816-14 432.3

Deres ref.

Dato 14.12.2021

Svar på søknad om ettergodkjenning av oppsatt platting samt søknad om ny platting ved hytte gnr/bnr 2/2 i Vardø kommune innen Varangerhalvøya nasjonalpark

Det vises til deres søknad om ettergodkjenning av platting på ca. 10 m² som er oppsatt ved hytte gnr. 2 bnr. 2 i Vardø kommune, som ligger innen Varangerhalvøya nasjonalpark. Vi har i høst målt opp denne til å være 13 m².

Vi viser også til søknad om å etablere en ny platting på vestsiden av hytta ca 10 m².

Sakene ble behandlet i styremøte for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre den 6.12.2021. Hvor styret vedtok følgende:

Ettergodkjenning av bygd platting

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre avslår søknad om ettergodkjenning av platting på 13 m² mellom hytte og uthus jamfør Verneforskriftens § 3, punkt 1.1 vern mot inngrep i landskapet og tilbygg til eksisterende bygg.

Bebygd areal som skulle tillates nedbygd ble nøye vurdert i byggesak knyttet til riving av utedo/ uthus for å samle dette i et større uthusbygg som nå er realisert. I byggesaken var ikke platting omsøkt og platting har blitt oppført uten søknad, og økt bebygd areal av marken med 13 m². Heller ikke i søknad om tilbygg på hytta ble platting omsøkt.

Det gis varsel om pålegg om at platting må fjernes innen 1 august 2022. Med hjemmel i Nml. § 69 første ledd vurderer Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre å pålegge Arnt Støme pålegg om retting av platting (fjerning innen 1 august 2022).

Dersom pålegget ikke er gjennomført til fristen kan forvaltningsmyndigheten beslutte å gjennomføre fjerningen på eiers bekostning jamfør NML §71 eller tvangsmulkt jamfør NML § 73.

Jamfør forvaltningsloven § 16 gis tiltakshaver 14 dager til å forklare seg/ gi ytterligere opplysninger til varselet. Dette innen 29 desember 2021 til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre; sftfpost@statsforvalteren.no , merk saken med 2019/7816.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci



Søknad om ny platting

Søknad om ytterligere ny platting på 10 m² ved hyttevegg mot vest avslås jamfør Verneforskriftens § 3, punkt 1,1 da dette vil ha uheldig presedens og bidra til at nedbygd areal øker ytterligere tilknyttet eiendommen.

Hytte og uthus er allerede påbygd og summen av areal BYA (bebygd areal) vil med plattingen være økt betydelig sett i forhold til utgangspunktet.

Tillatelse til etablering av plattinger vil ha presedens for tilsvarende hytter i nasjonalparken. I vedtak av 28.10.2008 gav Miljødirektoratet (da Direktoratet for naturforvaltning) tillatelse til å utvide eksisterende hytte på 20 m² til 30 m². Areal for uthus med utedo er utvidet jamfør tillatelse fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre fra 8-10 m² til 15 m².

Avslaget begrunnes med at det allerede er gitt tillatelse til økning av areal på hytta, og uthuset tilsvarende som er øverst på skalaen mht. størrelse på hytter i nasjonalparken. Etablering av platting av bygd og omsøkt størrelse i tillegg vil bit for bit bidra til at området rundt hytta bygges ned. Dette ansees ikke for nødvendig.

Etablering av større arealbeslag ved eksisterende hytter vil svekke verneverdiene med tanke på å ivareta et område uten teknisk infrastruktur og bevare grad av urørthet. De fleste hyttene er små og enkle med lite arealbeslag.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jamfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jamfør forvaltningslovens § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Vardø kommune
Statens naturoppsyn Vadsø

Statens Hus 9800 VADSØ
Postboks 292 9951 VARDØ



Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/7816-12

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 22.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra	83/21	06.12.2021

Behandling av søknad om plattinger ved hytte – 2002/2/2 i Varangerhalvøya nasjonalpark

Vedlegg:

- 1 Søknad om bygging av platting ved hytte i Varangerhalvøya nasjonalpark - Arnt Støme

Saksgang

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre delegerte saken til arbeidsutvalget i styremøte 06.09.2021.

Da saken viser seg å ha presedens fremmer forvalter saken for nasjonalparkstyret.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra - 06.12.2021

Vedtak

Som innstilt.
Enstemmig vedtatt.

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre avslår søknad om ettergodkjenning av platting på 13 m2 mellom hytte og uthus jamfør Verneforskriftens § 3, punkt 1.1 vern mot inngrep i landskapet og tilbygg til eksisterende bygg.

Bebygd areal som skulle tillates nedbygd ble nøye vurdert i byggesak knyttet til riving av utedo/ uthus for å samle dette i et større uthusbygg som nå er realisert. I byggesaken var



ikke platting omsøkt og platting har blitt oppført uten søknad, og økt bebygd areal av marken med 13 m². Heller ikke i søknad om tilbygg på hytta ble platting omsøkt.

Det gis varsel om pålegg om at platting må fjernes innen 1 august 2022. Med hjemmel i Nml. § 69 første ledd vurderer Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre å pålegge Arnt Støme pålegg om retting av platting (fjerning innen 1 august 2022).

Dersom pålegget ikke er gjennomført til fristen kan forvaltningsmyndigheten beslutte å gjennomføre fjerningen på eiers bekostning jmfør NML §71 eller tvangsmulkt jmfør NML § 73.

Jamfør forvaltningsloven § 16 gis tiltakshaver *14 dager* til å forklare seg/ gi ytterligere opplysninger til varselet. Dette innen 22 desember 2021 til sftfpost@statsforvalteren.no , merk saken med 2019/7816.

Søknad om ytterligere ny platting på 10 m² ved hyttevegg mot vest avslås jmfør Verneforskriftens § 3, punkt 1,1 da dette vil ha uheldig presedens og bidra til at nedbygd areal øker ytterligere tilknyttet eiendommen.

Hytte og uthus er allerede påbygd og summen av areal BYA (bebygd areal) vil med plattingen være økt betydelig sett i forhold til utgangspunktet.

Tillatelse til etablering av plattinger vil ha presedens for tilsvarende hytter i nasjonalparken. I vedtak av 28.10.2008 gav Miljødirektoratet (da Direktoratet for naturforvaltning) tillatelse til å utvide eksisterende hytte på 20 m² til 30 m². Areal for uthus med utedo er utvidet jmfør tillatelse fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre fra 8-10 m² til 15 m².

Avslaget begrunnes med at det allerede er gitt tillatelse til økning av areal på hytta, og uthuset tilsvarende som er øverst på skalaen mht. størrelse på hytter i nasjonalparken. Etablering av platting av bygd og omsøkt størrelse i tillegg vil bit for bit bidra til at området rundt hytta bygges ned. Dette ansees ikke for nødvendig.

Etablering av større arealbeslag ved eksisterende hytter vil svekke verneverdiene med tanke på å ivareta et område uten teknisk infrastruktur og bevare grad av urørthet. De fleste hyttene er små og enkle med lite arealbeslag.

Saksopplysninger

Arnt Støme fikk i 2008 tillatelse til å utvide eksisterende hytte på 20m² til 30m².

Frittstående uthus (ca. 6m²) og utedo (1m²) kunne også bygges nytt oppad samlet til 15 m² i et uthus, under forutsetning av at gammelt do og uthus ble fjernet.

Hytta ble bygd noen år etterpå. Tillatelsen til å bygge uthuset ble behandlet på nytt da man søkte om større areal, og miljødirektoratet avgjorde i klagesak rammen for uthuset på 15 m² i vedtak av 22.11.2016. Som var jmfør nasjonalparkstyrets vurdering. Vernemyndigheten konstaterte at uthuset i alle fall var lukket 04.07.2019.

I forbindelse med at det ble gitt pålegg om retting av bygg på eiendommen i vedtaksbrev av 26.03.2021 (fjerning av gammelt uthus etter ferdigstilling av nytt) skrev styret i brev til Støme;



Vi har erfart at det er bygd platting mellom hytta og uthuset. Vi kan ikke se at denne er omsøkt og ønsker en tilbakemelding om det foreligger byggetillatelse for dette. Om dette ikke foreligger må plattingen omsøkes tillatelse hvor mål og bakgrunnen for behovet oppgis.

I forbindelse med at uthusbygget ble konstatert lukket, men rivingen av gammelt uthus og utedo lot vente på seg befarte man i mars 2020 på nytt, og man så at det var bygd en platting mellom uthuset og hytta. En gjennomgang av byggetillatelsene i ettertid tilsa at det var ikke gitt dispensasjon fra vernereglene til å bygge platting. Tiltakshaver ble gjort oppmerksom på at dette var søknadspliktig.

- Tiltakshaver søkte 11.04.2021 om ettergodkjenning med byggetillatelse for platting på ca. 10 m² mellom hytte og uthus.
- Det ble også søkt om tillatelse til platting på vestsida av hytta, i solveggen, på ca.10 m². Begrunnelsen var at platting er viktig for å kunne gå tørrskodd utenfor hytta og for å holde det reint.

Oppmåling av plattingen i september 2021, tilsa at plattingen mellom hytta og uthuset som allerede er bygd er 13 m².





Vurdering

Vurdering

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

Saken er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og Naturmangfoldloven. Nasjonalparken ble vernet 8.12.2006.

- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.
- Veileder om oppfølging av ulovlige forhold i verneområder, utgitt av Miljødirektoratet i 2016.

Vernebestemmelsene

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.....

Forskriftens § 3 punkt 1.1. gir et generelt vern mot inngrep i landskapet:

”Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, andre varige eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg, vegbygging, bergverksdrift,



vassdragsregulering, graving, utfylling, henleggelse av masse, sprenging, boring, bryting av steiner, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.”

1.3 Forvaltningsmyndigheten, jf. § 7, kan gi tillatelse til:

a) Ombygging av og mindre tilbygg til bygninger.

Utredning av saken etter naturmangfoldloven §§ 8, 9, 10, 11 og 12

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Naturverdiene i Varangerhalvøya nasjonalpark

Varangerhalvøya er den mest arktisk pregete delen av Fastlands-Norge. Plantelivet er særpreget som følge av at halvøya er et møtested for arter fra det nordlige Arktis, det østlige Sibir og mer sørlige planter. De små lauvskogene i området er blant de nordligste i verden. Kalkrikt fjell og jordsmonn nord i området gir frodige lommer med sjeldne arter, som varangervalmue, finnmarkssvineblom, svalbardsnømare og kalkarve.

Dyrelivet er sparsomt over store deler av de sentrale fjellområdene, men i Komagdalen er krattområdene viktige for østlige fuglearter som lappspurv etc. Fjellrev, snøugle og høyfjellets karakterarter forekommer i denne delen av nasjonalparken.

Påvirkningen av det omsøkte tiltaket på naturmiljøet og verneverdiene

Stedet er befart og kunnskapen er god jamfør Naturmangfoldlovens § 8. Det er bygd en platting på 13 m², og ytterligere omsøkt 10 m² vil øke bebygd areal ytterligere og vil da skygge ut eksisterende vegetasjon.

Hytte med uthus ligger ved en sidedal til Komagdalen. I Komagdalen er det allerede en betydelig menneskelig påvirkning. Det er en del hytter der, det går kjørespor og skuterløyper gjennom området, og det benyttes mye til jakt, fiske og annen utmarksbruk. Dessuten er det et område med en god del søknader om dispensasjoner og tillatelser til motorisert ferdsel. Alt dette må være med i vurderingen av den samlede belastningen etter naturmangfoldlovens § 10. Konklusjonen av denne vurderingen er slik vi ser det at ytterligere inngrep i form av større bebygd areal per hytteeiendom, vil gjøre den samlede belastningen i området større. Hittil er det ikke gitt tillatelser til å bygge større plattinger ved hytter i nasjonalparken siden i 2006 da nasjonalparken ble etablert, og saken kan således ha noe presedens da man kan tenke seg at flere hytteeiere vil søke på samme grunnlag om søknad innvilges. Hyttene i nasjonalparken og totalt bebygd areal er relativt lite og for alle under 50 m², inkludert Stømes hytte med uthus hvor tillatt bebygd areal er 30 + 15 = 45 m². I tillegg kommer platting på 13 m² som tilsier bebygd areal (inkl. platting) på 58 m² i dag. Ved å tillate ytterligere 10 m² ny platting på sørsiden vil tilsis 68 m². Fra 2008 til i dag vil da bebygd areal ha økt fra 27 til 68.

I byggesaken i forbindelse med størrelse på hytte og uthus forholdt man seg til en maks utvidelse på 30 % av eksisterende bygg, eller oppad til 10 m² som en rettesnor for



utvidelser av bygg. Ved å tillate platting av denne størrelsen vil bebygd areal øke relativt mye utover dette og presedensfaren av en slik tillatelse vil få større betydning.

Ut i fra det som er nevnt over, mener vi at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 (føre – var-hensyn) til anvendelse.

Jamfør Naturmangfoldlovens § 10 vil en praksis for å gi tillatelse til platting i tillegg til utvidelser av hytter og uthus gi presedens og belastningen på verneområdet øker ved økt nedbygd areal. Presedenshensyn tilsier at den kan bli for stor. Det kan også diskuteres om platting er nødvendig.

Naturmangfoldlovens § 11 og 12 er lite relevant i saken.

Forvalter vurderer det til at tiltaket med platting påvirker vernevedtakets formål negativt. Og at det ikke bør gis tillatelse til platting på 13 + 10 m², da nedbygd areal vil øke vesentlig ved en enkel hytte.

For å rydde opp i forholdet pålegges eier å fjerne plattingen jamfør naturmangfoldloven §69, og innen 1 august 2022. Nasjonalparkstyret kan gjennomføre for eiers regning om dette ikke er gjort til fristen jamfør NML § 71 , eller pålegge tvangsmulkt inntil forholdet er rettet jamfør naturmangfoldlovens § 73. Forholdet varsles med 14 dagers med mulighet for å uttale seg.

Regler ved brudd på vernereglene.

Angående etablert platting på 13 m² uten dispensasjon fra vernereglene.

I bestemmelsen om **retting og avbøtende tiltak** i naturmangfoldloven (§ 69), går det fram: § 69. (*retting og avbøtende tiltak*)

Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven.

Den som ved å overtre loven eller vedtak med hjemmel i loven forårsaker fare for forringelse av naturmangfoldet, skal sette i verk tiltak for å forhindre at slik forringelse skjer. Har forringelsen allerede inntrådt, gjelder plikten hindring av ytterligere forringelse og - om mulig - gjenoppretting av den tidligere tilstand for mangfoldet ved oppsamling, rydding, fjerning, planering eller andre egnede tiltak. Tiltak som i seg selv kan medføre miljøforringelse av noen betydning, skal bare iverksettes etter samtykke av myndigheten etter loven eller pålegg etter første ledd.

Plikten til forebygging, utbedring og gjenoppretting gjelder ikke i den utstrekning det i lys av kostnadene og virkningene av tiltakene, miljøvirkningene av overtredelsen og overtrederens skyld og økonomiske stilling, ville være særlig urimelig.

I veilederen: Oppfølging av ulovlige forhold i verneområder, utgitt av Miljødirektoratet i 2016, står det i kapittel 3 (s. 8-10) bl.a. følgende om retting og stans:

3.1 Påpekning av plikt

Den enkelte som har overtrådt regelverket (lov, forskrift eller enkeltvedtak) har selv en plikt til å stanse eller rette opp i overtredelsen uavhengig av om det er gitt et formelt pålegg.

Forvaltningen kan derfor alltid påpeke dette ovenfor overtrederen og anmode vedkommende



om å rydde opp i forholdet, f.eks. ved å fjerne ulovlig søppel eller annet i strid med forskriften eller vedtaket. Dette kan være tilstrekkelig for at overtrederen ordner opp i det ulovlige forholdet.

Dersom overtrederen ikke ordner opp i det ulovlige forholdet, må det treffes et formelt rettingsvedtak etter naturmangfoldloven § 69. Et slikt rettingsvedtak vil være et enkeltvedtak som krever at vedkommende får et skriftlig forhåndsvarsel med frist til å uttale seg før det treffes et endelig vedtak. I noen tilfeller kan det være hensiktsmessig å påpeke plikten og samtidig varsle at det vil være aktuelt å pålegge retting dersom forholdet ikke bringes i orden. Slikt varsel kan betraktes som et forhåndsvarsel dersom kravene til forhåndsvarsel er oppfylt (se kap. 3.3.1).

Hjemmel retting og stans

Naturmangfoldloven § 69 hjemler adgangen til å gi pålegg om retting og stans av en ulovlig handling eller et ulovlig forhold. Med retting menes som oftest gjenoppretting av en tidligere tilstand, for eksempel riving av ulovlige bygninger eller fjerning av ulovlig tilført masse. Pålegg om stans betyr at en pågående ulovlig handling må opphøre, for eksempel pågående graving, bygging eller hogst.

Den som forårsaker fare for skade har også selv en viss plikt til å iverksette tiltak på eget initiativ for å sikre at forringelse av naturmangfoldet ikke skjer. Dette følger av naturmangfoldloven § 69 annet ledd. Vedkommende kan ikke selv igangsettes tiltak som i seg selv kan medføre skade eller forringelse uten samtykke eller pålegg fra forvaltningsmyndigheten. Plikten gjelder ikke hvis det anses "særlig urimelig". Hvorvidt det anses særlig urimelig beror på en samlet vurdering hvor skadevirkningene av overtredelsen, den effekt tiltaket/pålegget kan ha, kostnadene ved tiltakene og overtreders skyld er de viktigste momentene.

3.3 Vilkår for retting og stans

For å kreve retting av et forhold som allerede er utført, eller stans av et pågående forhold, kreves at handlingen eller forholdet er i strid med naturmangfoldloven eller forskrifter eller enkeltvedtak i medhold av denne loven. Det er ikke et krav om at det har oppstått skade på naturmangfoldet eller at det er fare for slik skade, det er tilstrekkelig at handlingen ikke er tillatt.

Et pålegg om retting/stans skal etter naturmangfoldloven § 69 rettes mot «den ansvarlige», og dette kan være både enkeltpersoner og juridiske personer (for eksempel selskaper, stiftelser og foreninger).

3.6.1 Forhåndsvarsling av retting og stans

Hovedregelen er at pålegg om retting og stans skal varsles i forkant, slik at vedkommende part får anledning til å uttale seg til et mulig pålegg.

Forhåndsvarselet bør inneholde:

- 1) Bakgrunn for at pålegg vurderes.
- 2) Rettslig grunnlag.
- 3) Tiltaket som vurderes pålagt – så konkret som mulig og med frist for gjennomføringen.
- 4) Mulige konsekvenser av at pålegget ikke oppfylles (se kap. under om tvangsmulkt og direkte gjennomføring).
- 5) Frist for å uttale seg i saken, normalt 14 dager.



Dersom det er særlig byrdefullt å gi skriftlig underretning, kan underretningen gis muntlig eller på annen måte, jf. forvaltningsloven andre ledd.



**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Arnt Støme
Komagvær
9960 KIBERG

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2019/7816-21 432.3

Deres ref.

Dato 24.02.2022

Melding om vedtak angående klage på avslått søknad om utsatt klagefrist - plattinger ved hytte gnr. 2 bnr. 2 i Vardø kommune

Det vises til deres klage 8.02.2022 på avslått søknad om utsatt klagefrist, angående vedtak av 14.12.2021 om avslag på søknad om plattinger ved hytte på gnr. 2 bnr. 2 i Vardø kommune.

Nasjonalparkstyret vedtok enstemmig i styremøte 18.02.2022 i sak 13/22 om å opprettholde avslaget på avslått søknad om utsatt klagefrist, og sender klagen om klagefristen til endelig avgjørelse til Miljødirektoratet jamfør forvaltningslovens § 33.

Styrets begrunnelse fremgår av *Saksfremlegg med protokoll*, som er vedlagt.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci



Saksfremlegg med protokoll

Arkivsaksnr: 2019/7816-19

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 11.02.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato

Behandling av klage på avslått søknad om forlenget klagefrist

Vedlegg:

- 1 Melding fra Statsforvalteren - klage
- 2 Avslår søknad om utsatt klagefrist - tilbygg av platting til hytte - 2002/2/2
- 3 Behandling av søknad om utsatt klagefrist
- 4 Foreløpig svar vedrørende forlenget klagefrist
- 5 Svar på søknad om ettergodkjenning av oppsatt platting samt søknad om ny platting ved hytte 2/2 i Vardø kommune innen Varangerhalvøya nasjonalpark

Forvalters innstilling

Klage på arbeidsutvalgets avslag om utsatt klagefrist - avvises jamfør forvaltningslovens §§ 28 - 30, 31 da klagen ikke er mottatt innenfor klagefristen.



Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 18.02.2022 – 13/22

Vedtak

Alternativt til innstilt.

Begrunnelse: Klagefristen er marginalt overskredet (1 dag) og tas til behandling fremfor en avvisning som innstilt.

--

Vedtak 1:

Klage på arbeidsutvalgets «Avslag på søknad om utsatt klagefrist» tas til behandling av styret

Vedtak 2:

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har sett gjennom arbeidsutvalgets begrunnelse for gitt avslag på søknad om utsatt klagefrist, samt klagers argumenter for at styret bør endre syn og innvilge utvidet klagefrist.

«Klager mener det ikke er uvanlig å gi økte frister for å klage i perioder med mange røde dager i kalenderen, og det har vært en travel periode rundt jul også i sauedriften pga. insemineringsog parringssesong i sauefjøsset som tar til 20 desember og avsluttes 10 januar.»

Nasjonalparkstyret skiller mellom tilfeller hvor søknad om utsatt klagefrist er levert innenfor eller utenfor ordinær klagefrist. Argumentene for at søknad er levert etter fristen; med mange røde dager og en travel tid i sauedriften vurderes ikke for tungtveiende nok til at den tas til behandling, og for sent levert søknad om utsatt frist kan belastes klager. At søknad om utsatt frist er innkommet lenge etter utløpt klagefrist ansees som vesentlig. Nasjonalparkstyret opprettholder avslag på søknad om utsatt klagefrist.

Vi har ikke funnet grunn til å innvilge utsatt frist for klage jamfør Forvaltningslovens § 29 - 31. Forespørsel om utsatt klagefrist kom en uke etter klagefristens utløp, og det bes om frist 20 januar som tilsier betydelig utvidet klagefrist. Dette begrunnes med at søker har hatt tre uker påseg til å klage på vedtaket. Jul og helligdager er ikke ansett som grunn nok for utsatt klagefrist. At det ikke er klaget innen frist kan belastes søker. Vi har ikke funnet andre særlige grunner i saken som tilsier at den bør klagebehandles etter ordinær klagefrist, eller at det gis utvidet klagefrist til 20 januar 2022.

Saken oversendes til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse jamfør forvaltningslovens § 33.

Enstemmig.



Saksopplysninger

14.12.2021 – Varsel om vedtak – som gjaldt

- ✓ Varangerhalvøya nasjonalparkstyre avsto den 14.12.2021 Arnt Stømes søknad om å ettergodkjenne en platting, som var bygd tidligere uten søknad - dette mellom hytte og nytt uthus.

Styret avsto også søknad om å bygge en ny platting på 10 m2.

I vedtaket var opplyst om 3 ukers klagefrist.

- ✓ Det ble gitt varsel om pålegg om at platting må fjernes innen 1 august 2022. Med hjemmel i Nml. § 69 første ledd vurderte Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre å pålegge Arnt Støme pålegg om retting av platting (fjerning innen 1 august 2022). Tiltakshaver fikk 14 dager til å forklare seg/ gi ytterligere opplysninger til varselet og innen 29 desember 2021.

Arnt Støme skrev 11 januar 2022

- ✓ Jeg ønsker å klage på vedtakene. Siden det har vært jul og helligdager, søker jeg om forlenget klagefrist til 20. januar.

Arbeidsutvalget behandlet søknaden 17 januar

- ✓ Arbeidsutvalget for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre avsto søknad fra Arnt Støme om utsatt klagefrist i vedtak av 14.12.2021.

Begrunnelsen var

Vi har ikke funnet grunn til å innvilge utsatt frist jamfør Forvaltningslovens § 29 - 31. Forespørsel om utsatt klagefrist kom en uke etter klagefristens utløp, og det bes om frist 20 januar som tilsier betydelig utvidet klagefrist. Dette begrunnes med at søker har hatt tre uker på seg til å klage på vedtaket. Jul og helligdager er ikke ansett som grunn nok for utsatt klagefrist.

At det ikke er klaget inne frist kan belastes søker. Vi har ikke funnet andre særlige grunner i saken som tilsier at den bør klagebehandles etter ordinær frist klagefrist, eller at det gis utvidet klagefrist til 20 januar 2022.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jamfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jamfør forvaltningslovens § 32.

Arnt Støme klagde 8.02.2022 kl. 11:20:02. i e-post

på arbeidsutvalgets avslag 17 januar om utsatt klagefrist. Klageanførelsen var; Vedtaket påklages til Miljødirektoratet. Det er ikke uvanlig å gi økte frister i perioder med mange røde dager i kalenderen, Som feks jul, påske og mai måned. I dette tilfellet er tida rundt jul ekstra travel pga. inseminerings -og paringssesong i sauefjøsset, denne tar til 20 desember og avsluttes 10 januar.

-



Saksbehandlingsreglene

Bestemmelser om klagefrist fremgår av Forvaltningsloven §§ 29, 30 og 31 § 29.(klagefrist).

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket. Ved vedtak som går ut på å tilstå noen en rettighet, skal klagefristen for andre likevel senest løpe ut når det er gått 3 måneder fra det tidspunkt vedtaket ble truffet.

Har en part krevet å få oppgitt begrunnelsen for vedtaket etter § 24 annet ledd, avbrytes klagefristen. Ny klagefrist tar til å løpe fra det tidspunkt meddelelse om begrunnelse er kommet frem til ham eller han på annen måte er gjort kjent med den.

Vedkommende underinstans eller klageinstans kan i særlige tilfelle forlenge klagefristen før denne er utløpet.

§ 30.(når klagen må være fremsatt). For at klage skal være fremsatt i tide, er det nok at erklæringen før utløpet av fristen er avgitt til tilbyder av posttjenester som skal sørge for å få sendingen frem til forvaltningsorganet eller til offentlig tjenestemann som har fullmakt til å ta imot erklæringen. Kommer erklæringen ikke frem, må den gjentas innen en uke etter at vedkommende har fått vite om dette eller burde ha forstått det eller – om den opprinnelige frist er kortere – innen en frist av samme lengde som denne. Fristen regnes overensstemmende med reglene i domstollovens §§ 148 og 149.

§ 31.(oversitting av klagefristen). Selv om klageren har oversittet klagefristen, kan klagen tas under behandling såfremt

- a. parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller
- b. det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

Ved vurderingen av om klagen bør tas opp til behandling, skal det også legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre.

Klagen kan ikke tas under behandling som klagesak dersom det er gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet. 0 Endret ved lov 27 mai 1977 nr. 40 (i kraft 1 jan 1978 iflg. res. 16 des 1977 nr. 9).

Vurdering

Om klagen på avslag om utsatt klagefrist er levert i tide;

- Forvalter sendte ut arbeidsutvalgets *vedtak om avslag på søknad om utsatt klagefrist* mandag 17 januar på e-post til Arnt Støme.



- Arnt Støme leverte klagen på e-post tirsdag 08 februar, som er 22 dager etter at vedtaket ble oversendt.
- Jmfør forvaltningslovens § 30 om når klagen må være fremsatt, tilsier bestemmelser om 3 ukers klagefrist (21 dager) er klagen mottatt dagen etter at klagefristen gikk ut. Klagen er ikke levert innen fristen.

Forvaltningslovens § 31 sier at

Selv om klageren har oversittet klagefristen, kan klagen tas under behandling såframt

- a. parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller*
- b. det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.*

Ved vurderingen av om klagen bør tas opp til behandling, skal det også legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre.

Klagen kan ikke tas under behandling som klagesak dersom det er gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet.

--

Forvalter ser ikke at det foreligger særlige grunner som tilsier at det er rimelig at klagen blir prøvd selv om klagen er kommet inn etter klagefristen, verken angående sakens innhold eller klagers momenter. Parten kan lastes for å ha klaget for sent.

Klager må innrette seg slik at klage fremmes i tide. Vedkommende har mottatt en rekke vedtak årlig og klagefristen oppgis i samtlige tilfeller.

Innledning av praksis for behandling av klager som innkommer etter fristen, medfører at klagefristen uthules, og det er fare for at saker treneres. Forvalter innstiller på at klagen avvises ved nytt enkeltvedtak i saken.

Arnt Støme
Komagvær
9960 KIBERG

Trondheim, 23.05.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/3072

Saksbehandler:
Marit Doseth

Vedtak i klagesak om oppfriskning for oversittelse av klagefrist på Varangerhalvøya nasjonalparkstyrets vedtak om platting

Vi viser til klagen på Varangerhalvøya nasjonalparkstyre sitt vedtak 17.01.2022. Klagesaken ble oversendt fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 24.02.2022. Vi misforstod saksforløpet og saken ble derfor returnert herfra 06.04.2022. Vi beklager misforståelsen.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Varangerhalvøya nasjonalparkstyre sitt vedtak om å avise klagen på styrets vedtak av 14.12.2021. Det gis ikke oppfriskning for oversittelse av klagefristen.

Vedtaket er fattet etter forvaltningsloven § 33 andre ledd og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Du kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Ved befaringsoppdrag 09.03.2021 ble det oppdaget at det var oppført en platting mellom din hytte (den såkalte politihytta) og uthuset i Varangerhalvøya nasjonalpark. Nasjonalparkstyret sendte deg 26.03.2021 forespørsel om det var gitt tillatelse til plattingen og dersom det ikke var gitt tillatelse, ble du bedt om å søke. Ved oppmåling høsten 2021 ble det konstatert at plattingen var 13 m².

Du søkte den 11.04.2021 om tillatelse til oppføring av plattingen. Det var ønske om å gå tørrskodd og å holde det rent som begrunnet behovet for plattingen. Nasjonalparkstyret avslø søknaden 14.12.2021 og opplyste at klagefristen er 3 uker. Den 11.01.2022 ba du om forlengelse av klagefristen til 20.01.2022. Klagefristen var da allerede utløpt.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre avslø 17.01.2022 forespørselen om å forlenge klagefristen.

Styret viste til at forvaltningslovens regler om klagefrist ikke var overholdt. Styret mente det ikke forelå særlige grunner som tilsa at saken burde bli behandlet selv om klagefristen var utløpt.

Klagers argumenter

Nasjonalparkstyrets vedtak om å ikke ta klagen til behandling ble påklagd i e-post 08.02.2022, en dag etter klagefristens utløp. I klagen hevdes det at det ikke er uvanlig å gi fristforlengelse i perioder med mange helligdager. Perioden fra 20. desember til 10. januar oppgis å være ekstra travel med inseminerings -og paringssesong i sauefjøset.

Nasjonalparkstyret for Varangerhalvøya sine merknader

Nasjonalparkstyret ga oppfriskning for oversittelse av klagefristen på avvisningsvedtaket. Denne klagefristen var oversittet med en dag.

I sin behandling av klagen på avvisningsvedtaket, mente styret at det ikke forelå særlige grunner som tilsa at klagen burde bli prøvd, verken i sakens innhold eller ut fra det som anføres i klagen.

Det ble vist til at dersom klagefristen ikke oppfattes eller praktiseres absolutt, vil klagefristen uthules og saker vil kunne trenes.

Styret mente at klagefristen burde være godt kjent, siden du årlig mottar en rekke vedtak hvor klagefristen alltid blir oppgitt. Styret mente at du kan lastes for å ha klaget for seint.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Vi har ingen merknader til at det gis oppfriskning for oversittelse av klagefristen på avvisningsvedtaket. Vi legger vekt på at klagefristen er oversittet med bare en dag og at en opppreisning ikke vil medføre skade eller ulempe for andre.

Hva gjelder saken?

Saken gjelder en forespørsel om forlenget klagefrist. Nasjonalparkstyret har avslått søknad om oppføring av plattung på 13 m² i Varangerhalvøya nasjonalpark. Søker ønsker å klage på dette vedtaket, og har sendt en forespørsel til styret om utsatt klagefrist. Forespørselen ble fremsatt etter klagefristens utløp. Spørsmålet blir om henvendelsen er å anse som en klage, og i tilfelle om det skal gis oppfriskning for oversittelse av klagefristen.

Det framgår av forvaltningsloven § 33 andre ledd at underinstansen skal avise klagen dersom vilkårene for å behandle saken ikke foreligger. At klagefristen er oversittet er en avvisningsgrunn.

Klagen blir ikke realitetsbehandlet dersom klagen avises. Avvisningsvedtak er enkeltvedtak som kan påklages, se forvaltningsloven § 2 tredje ledd

Regelverk

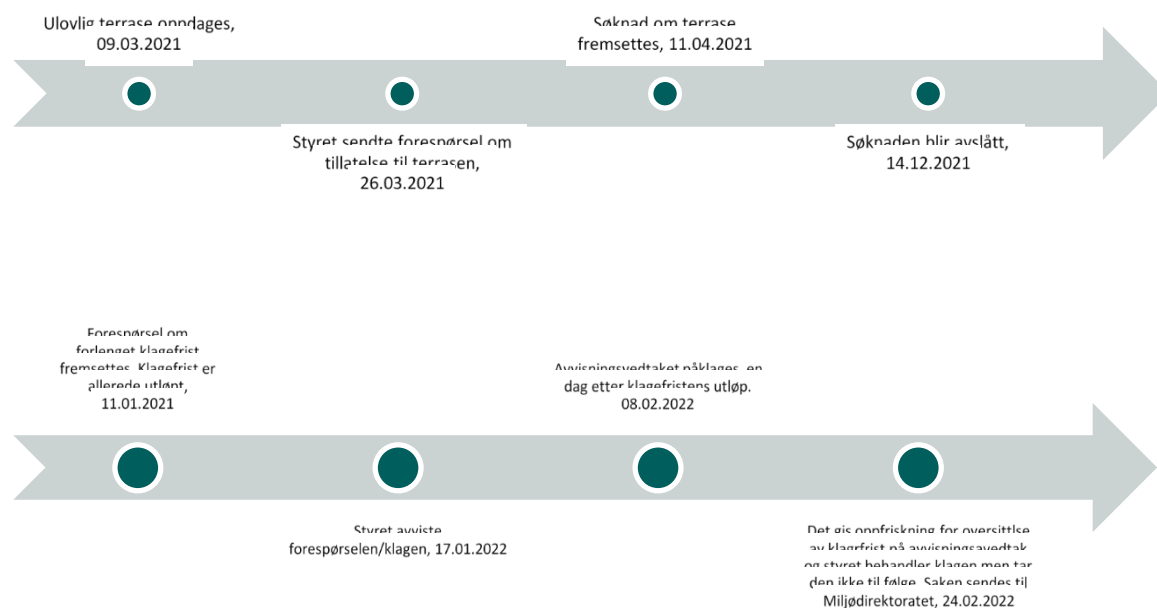
Forvaltningsloven inneholder regler om hvordan offentlige myndigheter skal behandle saker. Formålet er å sikre den enkelte innbygger en trygg og grundig saksbehandling, samt sikre likebehandling fra det offentliges side.

Ifølge forvaltningslovens § 29 er fristen for å klage på vedtak 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Dersom klagefristen ikke er utløpt, kan underinstans eller klageinstans i særlige tilfeller forlenge klagefristen, se fjerde ledd.

Selv om klageren har oversittet klagefristen, kan klagen tas under behandling såfremt parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd, se forvaltningsloven § 31.

Konkret vurdering

Siden saksgangen er kronglete, illustreres den på tidslinje.



I foreliggende tilfelle kom forespørselen om forlengelse av klagefristen etter klagefristens utløp og verneområdestyret hadde ikke anledning til å forlenge fristen, se forvaltningsloven § 29 fjerde ledd. Forvaltningsloven § 31 åpner imidlertid for at for seint innkomne klager kan tas til behandling dersom visse vilkår er oppfylt. Forutsetningen er at det foreligger en henvendelse som tilfredsstillende forvaltningslovens krav til gyldig klage. Spørsmålet blir om klagers forespørsel om forlenget klagefrist kan anses som en klage.

Forvaltningsloven § 32 angir hva som må foreligge av form og innhold for å være en klage i forvaltningslovens forstand. Kravene er ikke strenge. Det er tilstrekkelig at det sendes en

"erklæring om klage" hvor det framkommer hvilket vedtak klagen gjelder og hvilken endring klager ønsker i vedtaket, samt at klagen er underskrevet av klager eller dennes fullmektig.

Hensynene bak bestemmelsen tilsier at uklarheter i stor grad tolkes i klagers favør. Klageadgangen skal sikre riktige vedtak og trygge den enkeltes rett, men også gi forvaltningen anledning for kontroll med egne avgjørelser. Det vises til § 32 tredje ledd som sier at klager skal gis anledning til å rette feil og mangler ved klagen. Forvaltningen har etter § 11 veiledningsplikt og dersom henvendelsen ikke oppfyller kravene til klage, kan den det gjelder gis adgang til å rette på forholdet. Dette gjelder selv om klagefristen er utløpt, se Sivilombudsmannens uttalelse i Årsmeldingen 1982 side 44.

Du opplyser i e-post 11.01.2022 at du ønsker å klage på vedtaket, og ber om forlenget frist. Selv om det ikke framgår av e-posten hvilke anførsler du har, må det antas at hovedhensikten er å få avslaget omgjort. Når det bes om at klagefristen forlenges, tolker vi det som en forespørsel om å kunne ettersende begrunnelsen for klagen. Vi mener derfor at e-posten er en "erklæring om klage" og legger til grunn at henvendelsen er å betrakte som en klage i forvaltningslovens forstand.

Nasjonalparkstyret behandlet forespørselen om klagefristforlengelse som en klage, men aviser klagen da fristen for å klage allerede er oversittet med over en uke.

Det kan gis oppfriskning for oversittelse av klagefristen etter forvaltningsloven § 31 i følgende tilfeller:

- a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller
- b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

Grunnen til at klagefristen ikke er overholdt oppgis å være stort arbeidspress og mange røde dager i kalenderen i klagefristperioden. Dette kan gjøre det vanskelig å sette av tid til å klage, men det er likevel klagers plikt å prioritere å fremme klagen innen fristen. Mange vil kunne påberope seg samme grunn til fristoversittelse, og en forlenget frist i slike tilfeller vil i realiteten kunne medføre stor usikkerhet med hensyn til klagefristens lengde. Det vil blant annet være på bekostning av eventuelle motparters behov for å kunne innrette seg og hindre effektivitet og forutsigbarhet i forvaltningen. Vi mener derfor at klager kan lastes og at det ikke gis oppfriskning med hjemmel i bokstav a).

Selv om klager kan lastes for fristoversittelsen kan det gis oppfriskning dersom det foreligger særlige grunner som gjør det rimelig at klagen blir prøvd, se bokstav b). Oppfriskning etter dette alternativet er ikke kurant. Hensyn som kan tale for å gi oppfriskning er at saken er av særskilt stor betydning for klageren eller at den reiser et prinsippsspørsmål som forvaltningen er tjent med at det blir tatt stilling til.

Saken i foreliggende tilfeller gjelder oppføring av 13 m² terrasse mellom hytte og uthus i nasjonalparken. Plattingen vil gjøre utendørs opphold i barmarksesongen mer bekvemt. Samtidig er oppføring av platting et vanlig behov, og vi kan ikke se at saken har større betydning i dette tilfellet enn i tilsvarende saker.

Alle byggetiltak i verneområdene er i utgangspunktet forbudt, og unntak i verneforskriftene fra dette forbudet gjelder i all hovedsak nødvendige byggetiltak i forbindelse med ulike nytteformål. Verneforskriften har ingen dispensasjonsbestemmelse som åpner for oppføring av plattinger, slik at en eventuell dispensasjon må hjemles i naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ, som er en snever unntaksbestemmelse som ikke skal brukes til å utvide rammene for vernet. Den omsøkte plattning er ikke et tiltak av prinsipiell karakter og vi finner ikke at det foreligger særlige grunner til å gi oppfriskning for oversittelse av klagefristen etter § 31 bokstav b).

På bakgrunn av de momentene vi har vurdert overfor, tas ikke klagen på avvisningsvedtaket til følge. Det gis ikke oppfriskning for oversittelse av klagefristen på styrets vedtak om oppføring av plattning.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Kopi til:

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK

Statens hus 9815 Vadsø



**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Arnt Støme
Komagvær
9960 KIBERG

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2019/7816-13 432.3

Deres ref.

Dato 09.09.2021

Oppfølging av vedtak om retting av uthus gnr. 2002/2/2 - Arnt Støme – Varsel om pålegg

Det vises til vårt varsel om pålegg 01.06.2021 i sak 2019/7816-9 (Vedlagt).

Saken gjelder retting av uthus ved hytte gnr.2 bnr.2 i Vardø kommune.

Frist for retting var gitt til 1 september 2021, hvor bygget (gammelt uthus) minimum skal være demontert på stedet og være klargjort for utfrakt på senere snøføre/ evt. løftet ut ved bruk av helikopter.

Vi har befart stedet og har konstatert at pålegget ikke er fulgt opp innen fristen som var 01.09.2021. Plikten var klar og tydelig og det foreligger overtredelse av plikten. Vi anser plikten som mulig å overholde/ oppfylle innenfor den gitte frist.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre behandlet saken i styremøte 7/2021 6.09.2021. Da deres plikt til å rette forholdet innen gitt frist i pålegg ikke er gjennomført, og nasjonalparkstyret anser det som viktig at dette blir gjennomført jamfør tidligere gitte vilkår gitt i byggesak.

Retningslinjene til veileder i oppfølging av overtredelser M-617 sier under Tvangsmulkt Naturmangfoldloven § 73 hjemler adgangen til å fatte vedtak om tvangsmulkt. Formålet med tvangsmulkt er å sikre at loven og bestemmelser i medhold av den blir etterlevd. Tvangsmulkt er ikke straff, og det skal alltid være mulig for den ansvarlige å unngå tvangsmulkten. Bruk av tvangsmulkt fritar ikke den ansvarlige fra plikten til å gjennomføre det aktuelle pålegget, f.eks. å foreta retting av et forhold. Tvangsmulkt hindrer heller ikke politianmeldelse dersom saken er alvorlig nok til det. Beslutning om tvangsmulkt bør som hovedregel tas uavhengig av om forholdet anmeldes og ikke legges på vent i påvente av behandlingen i politiet.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre varsler pålegg om tvangsmulkt a 500 kr/ dag fra og med 15 oktober 2021, dersom ikke uthuset det er gitt varsel om pålegg for, er plukket ned (demontert) og klargjort for utfrakt på snøføre til da. Vedtaket hjemles i Naturmangfoldlovens §§ 71 og 73.

Nasjonalpark Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde Pर्सfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci



Varsel om pålegg gjelder også klargjøring av overflødige materialer for nedfrakt på vinter, som ligger ved hytte/ uthus etter byggearbeidene på stedet. Materialene bidrar til at vegetasjonen under skygges ut og forringer vegetasjonen rundt hytta i nasjonalparken.

De gis frist til 30 september med å komme med eventuelle merknader til varselet om tvangsmulkt samt varsel om pålegg om klargjøring av fjerning av overflødige materialer, før endelig vedtak fattes jmfør naturmangfoldlovens § 69.

Klageadgang

Vedtakene kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret, jmfør forvaltningslovens § 32

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:
Saksfremlegg med protokoll
Varsel om pålegg 01.06.2021

Kopi til:

Statens naturoppsyn	E-post		
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Reinpolitiet	E-post		



Saksfremlegg med protokoll

Arkivsaksnr: 2019/7816-10

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 01.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato

Oppfølging av vedtak om retting av uthus på gnr. 2002/2/2 - Arnt Støme

Vedlegg:

- 1 Oppfølging av pålegg 2002/2/2 - Vardø kommune
- 2 Oppfølging av varsel om pålegg om retting av bygg jfr. vilkår i tidligere gitt byggetillatelse - Vardø 2/2
- 3 Frist for gjennomføring av vilkår etter bygging av nytt uthus - Arnt Støme - 2002/2/2 - Varangerhalvøya Nasjonalpark
- 4 m617

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 06.09.2021

Vedtak

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre varsler pålegg om tvangsmulkt a 500 kr/ dag fra og med 15 oktober 2021, dersom ikke uthuset det er gitt varsel om pålegg for, er plukket ned og klargjort for utfrakt på snøføre. Vedtaket hjemles i Naturmangfoldlovens § 71 og 73.

Pålegget gjelder også klargjøring av overflødige materialer for nedfrakt på vinter, som ligger ved hytte/ uthus etter byggearbeidene på stedet. Materialene bidrar til at vegetasjonen under skygges ut og forringer vegetasjonen rundt hytta i nasjonalparken.

Forvalters innstilling

Drøftes i styret relatert til bilder fra befaring og forvalters korrespondanse med tiltakshaver.



Forvalter vurderer det til at tiltakshaver har enda noe tid til å klargjøre bygget til utfrakt før snøen kommer – til 15 oktober. Det er gitt en rekke utsettelse etter gitt pålegg om riving/ nedmontering av bygget – gammelt uthus.

Tiltakshaver får årlig dispensasjon til å kjøre ATV til hytta i forbindelse med tilsyn av sau/ sanking som pågår nå fremover og ressurser til å plukke ned bygget kan leies inn – og krever ikke spesiell kompetanse.

Det foreslås at man varsler tvangsmulkt om bygget ikke er plukket ned og klargjort til utfrakt på snøføre til 15 oktober 2021, da tiltakshaver ikke er avhengig av å gjøre jobben med demontering selv, men kan leie inn hjelp.

Saksopplysninger

Det vises til vedlegg.

Et vilkår for byggetillatelsen for uthuset var at gammelt uthus og utedo skulle rives, da det nye erstatter disse gamle byggene.

Da uthus ved befarung ble konstatert lukket per 04.07.2019, fastsatte nasjonalparkstyret frist for riving og fjerning av gammelt uthus og do til 06.05.2020.

Ved befarung 9 mars 2021 konstaterte styret at byggene ikke er revet, og vilkårene for byggetillatelsen er ikke tilstrekkelig gjennomført. Man varslet 26.03.2021 pålegg om riving av begge bygg (do og gammelt uthus) innen 4 mai 2021, med 14 dagers svarfrist.

Det vises til saksfremlegg 27.05.2021 i sak 49/21

--

Forvalter vurderer her det til at nasjonalparkstyret av allmennpreventive hensyn bør vurdere tvangsmulkt fra 1 september 2021, dersom uthuset ikke blir plukket ned til da.

Naturmangfoldloven § 73 hjemler adgangen til å fatte vedtak om tvangsmulkt. Formålet med tvangsmulkt er å sikre at loven og bestemmelser i medhold av den blir etterlevd.

--

1 juni 2021 fikk Arnt Støme pålegg om:

Pålegg

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir pålegg om retting av gammelt uthus ved riving/ demontering og bortfrakt på gnr./bnr 2/2 i Vardø kommune jamfør Naturmangfoldlovens § 69, første ledd. Pålegg om retting relatert til krav til riving av utedo utsettes inntil do er oppført inni uthuset, men eier anmodes om å gjøre dette samtidig.

Frist for retting justeres til 1 september 2021, hvor bygget minimum skal være demontert på stedet og være klargjort for utfrakt på senere snøføre/ evt. løftet ut ved bruk av helikopter. Stedet befares så fort som mulig og på barmark etter 1. september for å se til at spor av bygget er fjernet/ pakket ned og klar for utfrakt på snøføre/ i luften.



Angående varsel om krav om retting kan unnlatelse av gjennomføring til frist medføre direkte gjennomføring av forvaltningen jamfør Naturmangfoldlovens § 69 første ledd, og myndigheten kan jamfør § 71 sørge for iverksetting av tiltakene, og kreves dekket av den ansvarlige.

Naturmangfoldlovens § 71 hjemler adgang til å fatte vedtak om tvangsmulkt overfor tiltakshaver for å sikre at loven og bestemmelser i medhold av den blir etterlevd. I ditt tilsvaret søkte du om bruk av helikopter eller utfrakt på barmark.

Dispensasjon til motorferdsel

Motorferdsel på barmark - traktor

Søknad om frakt av bygg ut med traktor på barmark avslås jamfør naturmangfoldloven § 48 da bruk av traktor vil gi nye spor til hytta. Verneforskriften har ikke unntakshjemmel for dette, og da kjøringen vil stride med verneformålet og påvirke verneverdiene nevneverdig, er det ikke hjemmel for å tillate dette jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

Bruk av helikopter

Det gis dispensasjon jamfør Naturmangfoldlovens § 48 til å fly materialer av uthuset ned med helikopter – oppad til 3 turer/ landinger mellom hytta og vernegrensen ved gårdsbruket. Statens naturoppsyn skal varsles på forhånd og Reinbeitedistrikt 6 skal kontaktes for å avklare at flygingen ikke vil forstyrre reindriftens arbeid.

Vurdering

Forvalter befarer stedet like før styre møtet.

Tiltakshaver har oppgitt at man pga. sykmelding ikke har plukket ned bygget. Man har slått fra seg leie av helikopter pga. kostnadsomfang på helikopterleie. Avløser har vært coronafast i hjemlandet slik at man har ikke hatt kapasitet til å gjøre det.

Man ønsker heller å frakte ned bygget på snøføre i vinter.



Arkivsaksnr: 2020/10563-14

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 22.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	69/22	29.11.2022

Innmelding av behov for driftsmidler for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2023

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre søker om 400 000 kr til drift av styret i 2023.

Det søkes om 50 000 kr til forvaltningsplanarbeidet, møteutgifter.

Saksopplysninger

Årlig må styret melde inn behov for driftsmidler.

Midlene for 2022 vil bli benyttet, hvor tildelingen var 350 000 kroner.

Drift av styret i 2022

Styret har hatt 8 styremøter og 2 arbeidsutvalgsmøter i 2022.

I tillegg kommer arbeidsmøter med styreleder og nestleder.

Forvaltningsplanarbeid 2022

I 2022 ble vi tildelt 20 000 kr til arbeid med forvaltningsplaner. Noe ble benyttet til besøksstrategisk nettsidearbeid.

Bakgrunn for søknad om midler i 2023

Da arbeidet med besøksstrategier og forvaltningsplaner vil bli intensivert i 2023 er det behov for 50 000 kr i 2023 til leie av møtelokaler og ekstra møteutgifter.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har ikke prioritert å besøke andre nasjonalparker i forbindelse med styremøter, i 2021 utgikk dett pga. COVID – 19, men styret ønsker å gjøre dette i 2023. Det er stipulert 50 000 kr i ekstrakostnader for dette. For øvrig ansees møtevirksomhet for å bli noe større i 2023 enn i 2022, pga. intensivering av forvaltningsplanarbeidet.



Arkivsaksnr: 2020/10563-13

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 22.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyret/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	70/22	29.11.2022

Vedlegg:

- 1 Tiltaksplan VNP-styre 2022 -2023_status ved årsslutt 2022

Status ved årsslutt på gjennomføring av nasjonalparkstyrets planlagte tiltak i 2022

Forvalters innstilling

Status tas til orientering. Tiltak som ikke er gjennomført eller det er innkjøpt utstyr for gjennomføres i 2023.

Saksopplysninger

Det vises til vedlagt tiltaksplan hvor status ved årsslutt 2022 fremkommer.



Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre

Tiltaksplan for 2022-2023

Status for styrets tiltak ved årets slutt 2022

Grønn= gjennomført, Blå = påbegynt, rød= ikke påbegynt

Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre / Várnjárgga álbmotmeahccestivra / Varenkinniemen Kansalistarhaan styyri

Verneområder:

Varangerhalvøya nasjonalpark/ Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen Kansalistaras

Persfjorden – Syltefjorden Landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Syltefjorddalen Naturreservat / Oarddu luondumeahcci

Sandfjordneset Naturreservat og Ytre Syltevika Naturreservat



Gapahuk og portal ved startpunkt Ordo /Oarddojávri/ Ortojärvi

Ferdigstilling jamfør tidligere prioriteringer av nasjonalparkstyret

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har gjennom å bli pilot i prosjektet Merkevarerstrategi for Norges nasjonalparker – 2015 - 2018, forpliktet seg til å prioritere arbeid med informasjon på startpunkter i sin tiltaksplan. Pilotarbeidet er nå slutt og vi er i mål med og har implementert ny merkevare for :

- informasjonspunkt Varangerbotn Vuonnabahta (utendørs jfr. ny merkevare)
- Informasjonspunkt Kiberg Bierge (innendørs – åpent sommerstid)

Startpunkt:

- Komagdalen/ Stuorrajohka/Komagdaali
- Nattfjelldalen/ Idjaávže, Koppakuru.
- Startpunkt Ordo/ Oarddjávri/ Ortojärvi (de siste detaljer kommer på plass i 2022)
- I tillegg kommer informasjonspunkt ved Sandfjorddalen

Noen tiltak er også under planlegging. Disse tiltakene er forankret i Besøksstrategien for Varangerhalvøya nasjonalpark, vedtatt i juni 2015 – herunder utvidet parkering i Varangerbotn.

I 2021 ble kvensk navn for nasjonalparken vedtatt og en strategi for mer synliggjøring av kvensk språk og kultur i verneområdene påbegynt 2021-2022. Kvensk navn ble implementert i verneforskriften i mars 2022. Målet er å implementere kvenske navn på kart og karttavler, brosjyre, startpunktskilt innen 2022.

Tildeling i 2022 var

Omsøkte tiltaksmidler til Varangerhalvøya nasjonalpark og de 4 andre verneområdene var i **2022 850 000 kr**, I tillegg kom søknad om 120 000 kr som SNO disponerer på konkrete oppdrag jfr. bestilling fra styret.

Styret ble tildelt 600 000 kr til tiltak og SNO fikk tildelt omsøkt beløp på 120 000 kr. Styret har søkt om og fått tildelt 350 000 kr til driftsutgifter i 2022, og 20 000 kr til forvaltningsplanarbeid.

Tabell.1. Tiltak oppdrag for nasjonalparkstyret 120 000 kr tilført for gjennomføring 2022 - **Statens naturoppsyn** (regnskapsansvarlig).

Tiltak som krever eksterne midler – prioritert 2021 – Tilføring ekstra midler til Statens naturoppsyn		
Hvor	Hva	Gjennomføres av/ kommentar
Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 10 000 kr	Søppelaksjon i verneområdet etter nærmere anvisning Hestmanneset	SNO Vadsø (avtale med skoleklasse i Vardø)

	(lokalitet for Finnmarkssvineblom)	
Ytre Syltevika naturreservat 60 000 kr	Fortsette søppelaksjon i naturreservatet Utfrakt av avfall i samarbeid med kystvakt eller helikopter	SNO Vadsø , Lokalkontakt SNO Hamningberg i samarbeid med forvalter.
Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og Sandfjordneset NR 20 000 kr	Fjerning av marint avfall og notposer XL på strendene i landskapsvernområdet og i naturreservat ved behov	SNO Vadsø 1 m3 plastball utafor lille frøkenholla – avklare egnet metode for fjerning – levering mottak 1 not sandfjordneset NR 1 not Ytre Syltevika – Gamvikneset vest
Sandfjordneset naturreservat 20 000 kr	Forbedre gjerde ut i elva, som holder sau ute av naturreservatet	SNO Vadsø

Bestilte tiltak som løses med bistand fra Statens naturoppsyn jamfør bestillingsdialogen 2022

Løses av SNO Vadsø og Tana jamfør bestillingsskjema

Verneområde/Skjøtsel		
	Montere utedo ved Syltevikmoan **x Do ble reparert da det var knust av snø/storm i løpet av vinter	
Varangerhalvøya nasjonalpark - bytte ut karttavler til ny når de kommer - Vask av nyoppsatte tavler	Montere topplanke på tretavle og ny karttavle På Skallelv, Vasselva i Vestre Jakobselv, Bergeby 3 skilt plukket ned – montert gjennomgangsbor – pusset ned og topplanke montert. Alle 3 montert på nytt - Tjenestekjøp X	

** SNO har meldt at dette løses ved tjenestekjøp

X – hvor forvalter deltok i gjennomføring

Verneområde/ Bevaringsmål

- ✓ Varangerhalvøya nasjonalpark - vurdere slitasje sti - Komagdalen, Ordo og Nattfjelldalen, der det er igangsatt tiltak klopplegging/ grusing – vurdere slitasje stier startpunkter -X
- ✓ Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Lokalitet Finnmarkssvineblom – vurdere forekomst omfang, effekt av igangsatte tiltak – søppelrydding -X

Bevaringsmålovervåking –(telling på 3 punkt igangsatt) - Styret har befart slitasje på sti i Komagdalen

Verneområde tilrettelegging/ Varangerhalvøya nasjonalpark
Startpunkt Ordo Montere vedkasse foran gapahuk og opphenging av infotavler, bålplassetablering, forankre gapahuk i hjørner i bakken, hente plankett på pinne og montere på stein som settes ved krysning av Syltefjordelva
Bidra ved åpningsarrangement
Startpunkt Komagdalen Bytt doring*, legg klopp på*/av Fimmelva vår*/høst, Etablere ferdsestiller (ikke mottatt i tide) Klargjort for bytte av stipekerskilt
Startpunkt Nattfjelldalen Montere lufteventil toalett (utgikk), bytteut skiltstenger for stipekerskilt (9klargjort)
Bidra ved åpningsarrangement

*Gjennomført av forvalter

Tiltak som gjennomføres av forvalter eller i samarbeide med lokale foreninger/ kjøp av tjenester*

- Tilføre ved på startpunkt Nattfjelldalen, Ordo og Sandfjorddalen
- Tilsyn cortenståltavler – sjekk av innfesting på fundament.*

Infopunkt Sandfjorddalen og startpunkt Komagdalen – veinære; crossbane Vardø, Vadsø, Seida og Brannsetta.

Gjennomført av forvalter. Skruer sjekket at de er faste.

- Oppsett/ nedtak av bru over Syltefjordelva ved behov – startpunkt Ordo – Syltefjordelva.

Bru satt opp/ tatt ned av forvalter sammen med SNO Tana

Tiltak Nasjonalparkstyret er tildelt midler for å gjennomføre i 2022

- Vårsjekk hengebru Komagdalen , nytt dekke 30 000 kr
- ✓ Material innkjøpt og frakta opp av forvalter sammen med komagvær JFF i april med snøskuter – nytt hengebruskilt hengt opp
- ✓ 28 juni. Wire på hengebru jekket opp og rettet da sterk vind i vinter medførte at disse hadde flytta på seg, En del planker på dekket erstattet med nye. Gjennomført av forvalter og Frost kraft v/ Odd Henry Jørgensen
- ✓ Ytterlige deler av dekket bør byttes ut i 2023

- Fjerne gammel klopp og etablere ny – Storelva sti til Nattfjelldalen – 95 000 kr
- ✓ Hytteeiere har byttet noen paller på pallestien på eget initiativ. Samarbeid med ungdomsskole utgikk – prøver neste år igjen. Fortsatt utbedringsbehov i 2023 på nordsida av brua.
- ✓ Da avvik som burde rettes før vinteren ble oppdaget på gangbru over Sjøbuselva for sti mot Nattfjelldalen ble midler prioritert dit ved tjenestekjøp. Forsterkning av langsgående bærende element i bru.

- Infopunkt Kiberg – fundament og skilt – 40 000 kr
- ✓ Infopunktskilt og Velkommen inn skilt - byttet til også å omfatte kvensk navn på nasjonalparken.
- ✓ Vegskilt opp ved avkjørsel prioriteres i 2023

- Glasstavler og skilt – utskifting implementering kvensk navn 100 000 kr

Ny stipekerskilt for startpunkt Ordo, Nattfjelldalen og Komagdalen innkjøpt og klargjort for montering våren 2023. Nye karttavler med kvenske navn designes og kjøpes inn før årsslutt. Monteres i 2022/2023.

Andre skilt på posten: Båndtvangskilt for sone A innkjøpt, Løveskilt innkjøpt

«Motorferdselforbudskilt – gjelder også el-sykkel» innkjøpt og montert i Komagdalen av SNO

- Gapahuk startpunkt Nattfjelldalen – ferdigstilt – 25 000
- ✓ Gjennomført – snekring av vedkasse gjenstår – vedkasse lages i 2023

- Grusing parkering startpunkt Ordo – 40 000 kr – gjennomført, parkeringen behøver mer grus i 2023 pga. vårflommen 2022 tok en del av parkeringen. Oppsett av skilt gjenstår fra riksvei etter at ny avkjørsel ble lagd.

- Parkeringsutvidelse Infopunkt Varangerbotn – 225 000 kr

- ✓ **Nesseby kommune har skiftet ut grunnmasser og etablert parkering med atkomst ned mot gapahuk som ledd i andre prosjekter.**
- ✓ **I samråd med museet og kommunen arbeides med forskjøning av atkomst fra parkering til gapahuk og museet, revegetere og tydeliggjøre stien via gapahuken. Lyssetting langs sti og av gapahuken med kartveggen.**
- ✓ **Ferdigstilles i 2023**

Søppelfjerning Telebu, indre syltevika – 45 000 kr

- ✓ **2 bigbags fløyet ut da metallavfall er fjernet fra dam ved hytta. Trase for fjernet telegraflinje mellom Persfjorden og Kudalen ved Sandfjorddalen ble også befart. Gjennomført av forvalter i samarbeid med SNO.**

SUM: 600 000

Tiltak opprinnelig planlagt i 2022 - utsatt

Forsterkning wirefester hengebru – dekke delvis byttet og wirer justert

Kartlegge etterlatenskaper linjetrase Komagdalen til Ordo

- ✓ **Telelinjestolper mellom hengebru og Hubehytta – fløyet ned til vei og hentet av Varanger kraft i forbindelse med utflyging av søppel fra Ytre Syltevika naturreservat.**

***Midler til oversettelse av nettside til flere språk omsøkes Miljødirektoratet i 2023.**

- ✓ **Norsk og engelsk versjon ferdig. www.varangerhalvoya.no**

Forøvrige løpende tiltak følges opp av forvalter
<ul style="list-style-type: none"> • Organisere ved til åpne gapahuker og startpunkter. I forbindelse med andre oppdrag - tilføre ved til linjehyttene om Båtsfjord røde kors/ Komagvær jff ikke får anledning til dette, og Stormheim i forbindelse med samarbeide om tilsyn og vedlikehold på disse sikringsbuene. • Stativ for infobrosjyrer henges opp i Ragnarok og Telegrafhytta/ Telebu, infobrosjyrer suppleres i infokasser på startpunkter. Ragnarokk med do behøver maling. • Bjørneskarhytta – avklare bruksregler i hyttbok i 2022 og tilførsel ved/ gass - i samarbeid med Komagvær jff. Bidra til å få nytt vindu på plass (bestilles 2022). • Huhtircokkat/ Stormheim bua – i samarbeid med reinbeitedistriktet/ lokale krefter – utedo når reinbeitedistriktet har registrert bygget med nr. hos FEFO. Bidra til at ny dør kommer på plass (bestilles i 2022). Innkjøp av utedo i 2023. • Oppsynshytta Sandfjorddalen – se til at den blir ferdigstilt og klar til bruk – bytte panelet på sydveggen. • Tracklog for anbefalt sommer og vinterrute fra Komagdalen til Ordo legges på nett.

- Elgbeite i Komagdalen og Syltefjorddalen vinterstid – følges med beitetrykk på vinteren i vierbeitene
- Oppsett av løveskilt på stier ved anadrome vassdrag der det er behov ved verneområdene. Skallelv mangler --) oppdrag overføres til SNO for 2023

Andre tiltak som er gjennomført uten at de fremkommer av plan, omprioriteringer i året

- ✓ Ny besøksstrategisk nettside www.varangerhalvoya.no ferdig. Oversatt til engelsk. Nordsamisk og finsk gjenstår. Inneholder også 3 videosnutter.
- ✓ Telenor har fjerna Telegraflinjestolper mellom Persfjorden og Sandfjorddalen (Kudalen)
Styret ba om dette i 2019.
Noen ble halvkappa, lagt topplate på og påmontert refleks og satt igjen – da disse i alle år har vært merking for snøskuterløype. Trase befart av forvalter og lokalkontakt SNO i august, og stolper som burde stå igjen merket.. Befart med HK etter fjerning i oktober. En linjetrase av halvkappa stolper gjenstår ca 30 stk. dette langs gammel snøskutertrase ved Kudalen (disse er tatt fra hovedlinjetrase og brukt til snøskuterløypemerking av lokale en gang i tiden). Skuterløypetraseen befares sammen med kommuner og evt. overflødige stolper fjernes i samråd med Vardø og Båtsfjord kommune.
- ✓ Toalett ved startpunkt, Ordo, Komagdalen, Nattfjelldalen og Infopunkt sandfjorddalen ble malt i sommer.
- ✓ Merkepinner for sti til Nattfjelldalen malt.
- ✓ Hytta Garbu ble mål opp ved Syltevikvatnet – til bygdokumentasjon i landskapsvernområdet
- ✓ Ekstra El-sykkelforbudsskilt på engelsk ble satt opp i juli i Komagdalen av forvalter da vi fikk meldinger om at utlendinger ikke forstod forbudsskiltene --) miljødirektoratet er bedt lage motorferdselsforbudsskilt med engelsk tekst – motorferdsel forbudt – gjelder også el-sykkel.
- ✓ Oppsett av tavle ved Austerelva gjennomføres i år (tiltak finansiert i fjor), en ekstra tavle levert
- ✓ Hærverk på gapahuk i Varangerbotn i sommer/høst gir ekstrautgift på snekker og befaringer av forvalter og SNO

Ting det er verdt å merke seg til neste år

- Veien til Startpunkt Komagdalen er i svært dårlig tilstand
- Veien inn til Sandfjorddalen er i svært dårlig tilstand
- Klopp ved fuglestiskilt 2 bør forlenges i Komagdalen, grus vurderes for 500 m
- Styret ser behov for å lyssette gapahuk i Varangerbotn mer



Arkivsaksnr: 2020/10563-15

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 28.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyret/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	71/22	29.11.2022

Vedlegg:

- 1 Rammer og opplegg for statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder - 2023**
- 2 Rammer og opplegg for statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder - 2023**
- 3 Vedlegg 1 Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025**
- 4 Vedlegg 2 Skjema for innspill om ønsket SNO ressurs med rapporteringsskjema**

Bestillingsdialog med statens naturoppsyn og innmelding av behov for tiltaksmidler for verneområder Varangerhalvøya nasjonalparkstyret forvalter

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyret søker jfr. Tabell 1 om midler for 2022 til SNOs disposisjon – 110 000 kr – da knyttet til utvalgte oppdrag av styret som krever eksterne midler.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyret bestiller personalressurser i SNO i 2022 jfr. tabell 2 under. Totalt ca. 45 dagsverk – hvorav noen kan kombineres med faste oppdrag. I tillegg kommer tiltak som krever eksterne midler tildelt SNO for gjennomføring.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyret søker Miljødirektoratet om tiltaksmidler jfr. tiltaksliste i tabell 3 for 2022 – totalt 805 000 kr.

Tabell 1

Tiltak som krever eksterne midler – prioritert 2022 – Tilføring ekstra midler til Statens naturoppsyn		
Hvor	Hva	Gjennomføres av/ kommentar
Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 10 000 kr	Søppelaksjon i verneområdet etter nærmere anvisning Hestmanneset (lokalitet for Finnmarkssvineblom)	SNO (avtale med skoleklasse i Vardø) Vi ønsker bilder etter gjennomføring av tiltaket slik at det kan opplyses om tiltaket på hjemmesider og facebook.
Ytre Syltevika naturreservat 80 000 kr	Fortsette søppelaksjon i naturreservatet Utfrakt av avfall må gjøres med helikopter (60 000 kr)	SNO Også større objekter av metall fjernes om de kan løftes ut med helikopter – trålkuler og blåser og tanker etc. Innkjøp av BIG BAGS 1M3
Ytre Syltevika naturreservat/ Sandfjordneset NR Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 20 000 kr	Fjerning av større marint avfall og notposer på strendene i landskapsvernområdet og i naturreservat ved behov	SNO Vadsø Evt. utflyging med helikopter samkoordinert med Ytre Syltevika

Vurdering

Forslaget er basert på årets tiltak som bør gjennomføres.

Det er påvist slitasje med etablering av parallelle stier langs kjørespor på vestsiden av Komagdalen fra startpunktet. I 2023 ble det skiltet at man anbefaler gående å gå midt i kjøresporet fremfor å benytte parallelle stier.

Forøvrige tiltak som ikke krever eksterne midler

Gjennomføres av SNO uavhengig/ i samarbeid med forvalter.

TABELL 2. JFR: Bestillingsdialogsmøte med SNO.

Tiltak som ikke krever eksterne midler –		
Hvor	Tiltaksbeskrivelse	Foreslås gjennomført av/ dagsverk
Syltefjorddalen naturreservat - randsone	I randsone til naturreservat – i angitt område – fjerne lupiner (fremmed art) lete etter spredning og evt. fjerning innen verneområdene i nærheten – oppfølging av lokalitet to ganger ila. sesongen. Fjerne rot for planter der det er mulig.	SNO 4 dagsverk
Sandfjordneset naturreservat	Jage evt. sau innen gjerdet ut av naturreservatet, sette gjerdestolpe ut i elva før saueslipp og etter sanking, videreføre infoskriv som ber besøkende samle søppel og legge ved parkeringen utenfor gjerdet – levere søpla til mottak	SNO 3 dagsverk

Ytre Syltevika naturreservat	Videreføre infoskriv som ber besøkende samle søppel og legge i storsekker utenfor verneområdet – levere søpla til mottak - storsekk plasseres på utsida av NR	SNO, 2 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark ALLE startpunkter - Nattfjelldalen - Ordo - Komagdalen	Overvåkning av slitasje på de mest brukte innfartsområder vurderes i forbindelse med definisjon av Bevaringsmål til NATstat (forvaltningsplanen), og overvåkning relatert til disse i 2022.	Forvalter i samarbeid med SNO 3 dagsverk
Persfjorden – syltefjorden landskapskvvern	Overvåkning av lokalitet for Finnmarkssvineblommen Natstat Løveskilt ved innkjøring til Sandfjorddalen. Oppsett av motorferdselsforbudsskilt ved stikkveier for å unngå kjøring ut av hovedvei for camping på gresslettene.	SNO sammen med forvalter 1 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark	Vinter – Motorferdselsoppsyn i spesielle innsatsområder om behov og etter nærmere avtale med nasjonalparkstyret - Stoppe ulovlig snøskuterkjøring ved hekkeområder for rovfugl i randsonen av nasjonalparken Arter med funksjonsområder i nasjonalparken	SNO i samarbeide med Reinpolitiet 4 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark Ordo	Montere plankett på stein og sett ved krysning av Syltefjordelva i Ordo	SNO 2 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark Skallelv	Montere løveskilt i Skallelv ved elva jfr. info fra fiskeforeningen (der fiskerne går inn i nasjonalparken langs elva)	SNO 1 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark Komagdalen	Tilsyn med praksis for veduttak vier, telting og el-sykling i Komagdalen i høysesong (juli)	SNO 1 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark	Tilsyn med VAKE arr. Jfr. tillatelse med vilkår	SNO 1 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark - Ordo	Vatre opp grill for eksisterende bål plass på vest side av gapahuken Bygge vedkasse på forsida av gapahuk	SNO i samarbeide med forvalter 5 dagsverk

	Bistå ved oppsett av kloppbru i slutten av juni/ demontering i oktober Bistå ved oppsett av skilt fra hovedveg	
Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagdalen	Legg klopp på og av Fannelva Vår/høst. Tilføre ved i vedkassa, Etabler ferdselsteller nr. 2 ved Fannelva i Komagdalen	SNO i samarbeide med forvalter 3 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark - Nattfjelldalen	- Bytte ut skiltstenger for stipekerskilt (2 stk) - oppsett av skilt i gapahuk (Reindrift) - evt. bistå frakt ved riving av klopp og etablering av ny ved Storelva	Forvalter i samarbeide med SNO 3 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark og Syltefjorddalen naturreservat - Komagdalen - Antonvatn - Ordo syd og øst - Nerslåtta Bierfaljohka nedenfor Torvhaugbekken, Skallelv ved fiskesti ved elv jfr. styresak	Oppsett løveskilt – snøskuterløyper – nasjonalpark Underskilt på løveskilt om periodevis jaktforbud og båndtvang i sone A av nasjonalparken - Gjelhaugen, - Komagdalen, - Nattfjelldalen - Nerslåtta Der det gjenstår fra 2022	SNO 5 dagsverk i kombinasjon med annet
Varangerhalvøya nasjonalpark Vadsø	Ved 345 bua ved skiløypa – oppsett av løveskilt, ordinært båndtvangskilt	SNO 1 dag
Varangerhalvøya nasjonalpark	Bytte ut karttavler i aluminium	SNO og forvalter 2 dagsverk i kombinasjon med annet
Varangerhalvøya nasjonalpark - Startpunkt - Nattfjelldalen - Ordo	Åpning av startpunkt med gapahuk i Nattfjelldalen, bru og startpunkt i Ordo – bidra ved arrangement	Nasjonalparkstyret, Forvalter i samarbeide med og SNO 4 dagsverk Samarbeid med Ordo Hytteforening
Varangerhalvøya nasjonalpark V-Jakobselv Austerelva	Sette opp 1 stk. tavler langs barmarksløype V-jakobselv Høyelva , og på bakside av gapahuken til utmarkslaget i Nerslåtta Befare ny infotavle Austerelva når den er på plass	Forvalter i samarbeide med Vestre Jakobselv utmarkslag
- Bruhytta - Komagvær Andre relevante steder andre vassdrag	Informasjon om regler for bål, telting, søppel, el-sykling i verneområdene med motorferdselsforbud etableres ved Bruhytta	Forvalter i samarbeide med Komagvær jff. Andre elforpaktere
Sandfjorddalen	Henge opp Karttavle ved Vardø-sportsfiske og jegerforenings hytte ved brua – evt. på infotavle	Forvalter i samarbeide med Vardø- sportsfiske og jegerforening

Forøvrige løpende tiltak følges opp av forvalter

- Kjøpe inn ved til åpne gapahuker. I forbindelse med andre oppdrag tilføre ved til linjehyttene om ikke Båtsfjord røde kors/ Komagvær jff får gjort dette, og Stormheim i forbindelse med samarbeide om tilsyn med vedlikehold av disse sikringsbuene. Frakt av ny dør til Stormheim. Stativ for infobrosjyrer henges opp i Ragnarok og Telegrafhytta/ Telebu.
- Bjørneskarhytta – avklare bruksregler i hyttebok og tilførsel ved/ gass - i samarbeid med Komagvær jff – bidra til å få fraktet opp og montert nytt vindu
- Huhtircohat/ Stormheim bua – i samråd med reinbeitedistrikt og lokale krefter – etablere utedo når formaliteter er på plass.
- Tracklog for anbefalt sommer og vinterrute fra Komagdalen til Ordo legges på nett - evt. samarbeid med lokalt turlag for log
- Elgbeite i Komagdalen og Syltefjorddalen vinterstid – følges med beitetrykk på vinteren i vierbeitene
- Oppsynshytte i Sandfjorddalen – ferdigstille utbedringspunkter slik at den er klar til bruk

(kjøkkenbenk i yttergang og ytre panel)

Tabell 3.

Tiltak som krever tilført midler fra Miljødirektoratet med budsjett for 2023 – Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Pri.	Navn	Tiltakskategori	Tiltakstype	Verneområde	Øk. Ansvarlig VNP styre Omsøkt i tusen nok	Prioritert Beløp av miljødirektoratet
1	Gjennomføre besøksstrategi Ytre Syltevika naturreservat Infotavler i drivved, Skjåvika, atkomstportal i drivved i Skjåvika, tilrettelegge de mest etablerte bålplasser langs sti fra Skjåvika.	Tilrettelegging og informasjon	Tilrettelegging og informasjon	Ytre Syltevika naturreservat (VV00002437)	150	
2	Hengebru Komagdalen – årskontroll og skifte dekke Hengebruekspert Påbegynt i 2022	Tilrettelegging og informasjon	Årskontroll og fortsette utskifting av dekke	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	40	

3	Bytte ut klopper ved Storelvabrua – sti til Nattfjeldalen startpunkt	Tilrettelegging og informasjon	Nye klopper – gammel er rådden og i ferd med å gå i oppløsning I samarbeide med hytteeiere evt. ungdomsskole	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	75	
4	Innendørs informasjonspunkt Kiberg VNP	Tilrettelegging og informasjon	Leie av lokalet	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	40	
5	Skiltmateriell ny merkevare VNP Diversepost nye infotavler inkl. bytte ut oppdaterte karttavler implementering av kvensk navn NP Ny portal i Komagdalen inkl. gravering på kvensk/ norskfinsk «velkommen»	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av skilt og/eller infotavle	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	200	
6	Gapahuk Startpunkt VNP Nattfjeldalen Slutføring vedkasse og bålpanne	Tilrettelegging og informasjon	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	15	
7	Grus ved startpunktparkering gapahuk Ordo Etter vårflom i 2022	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av innfallsport/P-plass	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	40	
8	Grus 500 m på kjørespor fra startpunkt Komagdalen for å unngå villstier parallelt med kjørespor Ca. 0,2 m ³ pr. meter stibredde som gruses i midten av kjøresporet ca. 1,4 meter bredde x.500 meter = nn kostnad	Tilrettelegging og informasjon	Grusing av stiparti for å styre tråkk og ferdsel – avlaste tilliggende vegetasjon	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	150	

9	<p>Slutføre - Ny parkering og atkomst ved Infopunkt Varangerbotn VNP</p> <p>Inkl. skilt fra parkering</p> <p>Lyssetting av atkomst sti og gapahuk</p> <p>Samfinansiering, Nesseby kommune</p>	<p>Tilrettelegging og informasjon</p>	<p>Oppføring av innfallsport/P-plass</p> <p>Påbegynt i samarbeid med Nesseby kommune og Varanger samiske museum</p>	<p>Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)</p>	<p>100</p>	
						<p>805 000</p>

From: Kristin Sundal[kristin.sundal@miljodir.no]

Sent: 02.11.2022 15:19:30

To: Kristin Sundal[kristin.sundal@miljodir.no]

Subject: Rammer og opplegg for statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder - 2023

Vår ref.: 2022/11767

Vedlagt følger brev fra Miljødirektoratet. Brevet sendes elektronisk uten underskrift og skal betraktes som et originalt dokument. Papirdokument vil ikke bli ettersendt.

Vi ber om at offisielle svar og henvendelser til Miljødirektoratet gjøres til post@miljodir.no

Hilsen

Kristin Sundal

konsulent, Land og friluftsliv

mobil: 913 62 087

www.miljodirektoratet.no | www.miljostatus.no

Sentralbord: 73 58 05 00

Adresseliste

Trondheim, 02.11.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/11767

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Rammer og opplegg for statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder - 2023

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, finansiert over ny kap./post 1420.31. Frist for innmelding er 10. januar 2023. Innmeldingen skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt. Prioritering av oppsynsinnsats fra SNO skal inngå i møtene. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder og naturrestaurering

Ny kap./post 1420.31

Kap./post 1420.38 (restaurering av myr og annen våtmark) er i forslag til statsbudsjett for 2023 slått sammen med den gamle kap./post 1420.31 - *Tiltak i verneområder*. Ny 31-post heter *Tiltak i verneområder, og annen natur, inkludert restaureringstiltak*.

For 2023 vil vi opprettholde to skjemaer i ESS for innmelding av behov for tiltak finansiert over den nye 31-posten. Ett skjema heter *Midler til tiltak i verneområder* og det andre heter *Midler til naturrestaurering*, altså tilsvarende ordning for innmelding som før.

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur i terrestriske økosystemer som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap og åpent lavland. Vi er inne i FNs tiår for naturrestaurering (2021-2030). Restaurering er nødvendig for å stoppe tapet av naturmangfold og under dette virkninger av klimaendringene. Midlene skal benyttes til å gjennomføre restaureringstiltak, blant annet med grunnlag i *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)*. Statsforvalteren i Oslo og Viken og

Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler til styrket kapasitet på naturrestaurering hos Statsforvalterne fra kap. 1420.21.

Restaurering i de trua naturtypene sanddynemark, sørlig etablert sanddynemark og åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone prioriteres høyt, men det kan også meldes inn behov for midler til restaurering i andre terrestriske naturtyper, såfremt det legges ved en prosjektbeskrivelse av tiltakene. Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder meldes også inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Statsforvalteren i Vestland kan bistå med faglige råd knyttet til slike hogster.

Midlene kan benyttes til naturrestaurering både innenfor og utenfor verneområder. Kap. post 1420.31 er ikke en tilskuddspost og kan ikke benyttes til tilskudd. Det er kun Statsforvalteren og verneområdestyrene som har adgang til å melde inn behov for midler i ESS. Eventuelle initiativ fra annet hold, med plan om restaurering utenfor vernegrensene, må gå via Statsforvalteren. Det er Statsforvalteren og verneområdestyrene som har det økonomiske ansvaret for tiltakene, inklusive ansvar for rapportering.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Prioriteringene i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og andre verneområder i sjø.

Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering. Alle innmeldte tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede prioriterte innmeldingen.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2023 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig, meldes inn som enkelttiltak i ESS, og ikke som del av en ramme.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Ved minkbekjempelse kan fellingsinstruksen kun tas i bruk av tjenesteytere som er kontraktert av SNO.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Områder som har eller tåler mye besøk, områder som har særlig sårbare naturverdier (med behov for kanalisering av ferdsel), samt bynære områder skal prioriteres ved utarbeidelse av besøksstrategier.

Behov for midler til informasjonstiltak i prioriterte områder meldes inn via ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag om informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Statsforvalteren kan for 2023 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak m.m. (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Informasjonstiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlig for, meldes inn som enkelttiltak i ESS.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger, og respektive antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt er justert, og det er utviklet et opplegg for å ta i bruk underskilt med spesiell lokal tilpasning. Retningslinjene og mer informasjon om verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Verneskilt, underskilt og skiltstenger til verneskiltene kan nå bestilles via en felles bestillingsløsning fra vår leverandør Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>. Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmeldinger av diverse andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrene

Verneområdestyrene skal melde inn ønske om driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan ikke dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS.

Det legges stor vekt på effektmåling av tiltak, og vi oppfordrer forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i NatStat - Naturstatus for verneområder, som er utviklet for dette formålet. Se informasjonsskriv for fremgangsmåte og nærmere detaljer her: [Etablere bevaringsmål i NatStat \(fm-nett.no\)](#)

Ferdselstellere

Behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere meldes inn i ESS. Det skal meldes inn både behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere. I kostnadsfeltet skrives kr 1. Behovet må begrunnes, da det erfaringsvis er stor etterspørsel etter tellere. SNO, eller en av SNOs tjenesteytere, skal bistå ved utsetting og innrapportering av koordinater, stedsnavn og innlegging i basen. Behov for personalressurser i felt for oppsetting og drift, meldes inn i SNOs bestillingsskjema, se vedlegg 2.

Marint søppel

Det er en egen tilskuddspost (post 71) som omhandler marin forsøpling. Statsforvalteren vil her kunne oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer til å søke for å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Minstesummen det kan søkes om over denne ordningen er kr. 300.000. Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel i verneområder kan meldes inn i ESS (*Tiltak i verneområder*).

3. Planleggingsmøter for verneområdearbeid

Planleggingsmøtene med Statsforvalteren (tidligere omtalt som bestillingsmøter) skal som i fjor kun omhandle verneområdearbeid. Møtene skal sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av tiltak og overvåking (bevaringsmål) som SNO kan utføre.

På møtet i november/desember skal SNO rapportere fra årets arbeid, og utfordringer og behov for kommende år skal diskuteres. SNO er selv ansvarlig for planlegging, prioritering og økonomi for gjennomføring og rapportering av tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er viktig at

forvaltningsmyndigheten drøfter faglige utfordringer og tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Forvaltningsmyndighetene kan i tillegg ha behov for å få utført feltoppgaver som registreringsarbeid, bevaringsmål eller tiltak i verneområder (restaurerings-, skjøtsels- eller tilretteleggingstiltak). Behov for slike tiltak fra SNO drøftes i møtet. Dette gjelder også tiltak knyttet til Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025) og eventuelle andre oppgaver knyttet til restaurering av natur.

Behov for personalressurser sendes SNO til postmottak@miljodir.no på vedlagte skjema (vedlegg 2) i Excel-format. Det samme skjemaet skal brukes for både store og små verneområder. SNO vil avstemme disse oppgavene opp mot andre pålagte oppgaver, samt kapasitet og kompetanse.

For tilsynsoppdrag i verneområder forvaltet av Statsforvalteren, ønsker vi at embetets «Skjema tilsynsbehov i verneområdene» brukes som grunnlag og at aktivitetsomfanget diskuteres og eventuelt justeres.

Oppgaver knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de meldes inn til SNO-lokalt. Dette er for å kunne vurdere muligheten for å samkjøre ønskede tiltak.

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Tiltak i verneområder og Naturrestaurering* fra og med 15. november 2022.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2023. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger knyttet til uforutsette utgifter, meldes behov inn på e-post, se adresser under.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Dette lar seg ikke lett endre etter tildeling av midler.

Dersom klimatiske forhold, som for eksempel frossen mark, gjør at enkelttiltak bør realiseres før midler formelt blir tildelt, må tiltaket forhåndsklareres med Miljødirektoratet, ved:

- Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet
- Olav Nord-Varhaug olav.nord-varhaug@miljodir.no eller Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer

Forhåndsklareringen forutsetter at tiltaket er høyt prioritert i bestillingen. De aktuelle tiltakene legges *både* inn med prioritering i ESS med merknad om forhåndsklarering og formidles i egen e-post.

Frist for forvaltningsmyndigheten for innmelding i ESS og for bestilling av SNO-ressurs i eget skjema, er **10. januar 2023**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2023, økonomirapportering pr 1. november og Endelig årsrapport (EÅR) pr. 31. des. 2023. Samtidig med EÅR skal det i 2023 rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31 (*Tiltak i verneområder og Naturrestaurering*). Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, rapporteres fortløpende til Miljødirektoratet. Det kan da frigjøres tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

avdelingsdirektør
Statens Naturoppsyn

Vedlegg

1. Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025
2. Skjema for innspill om ønsket SNO-ressurs

Adresseliste:
Alle Statsforvaltere
Alle verneområdestyrer

Kopi til: Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

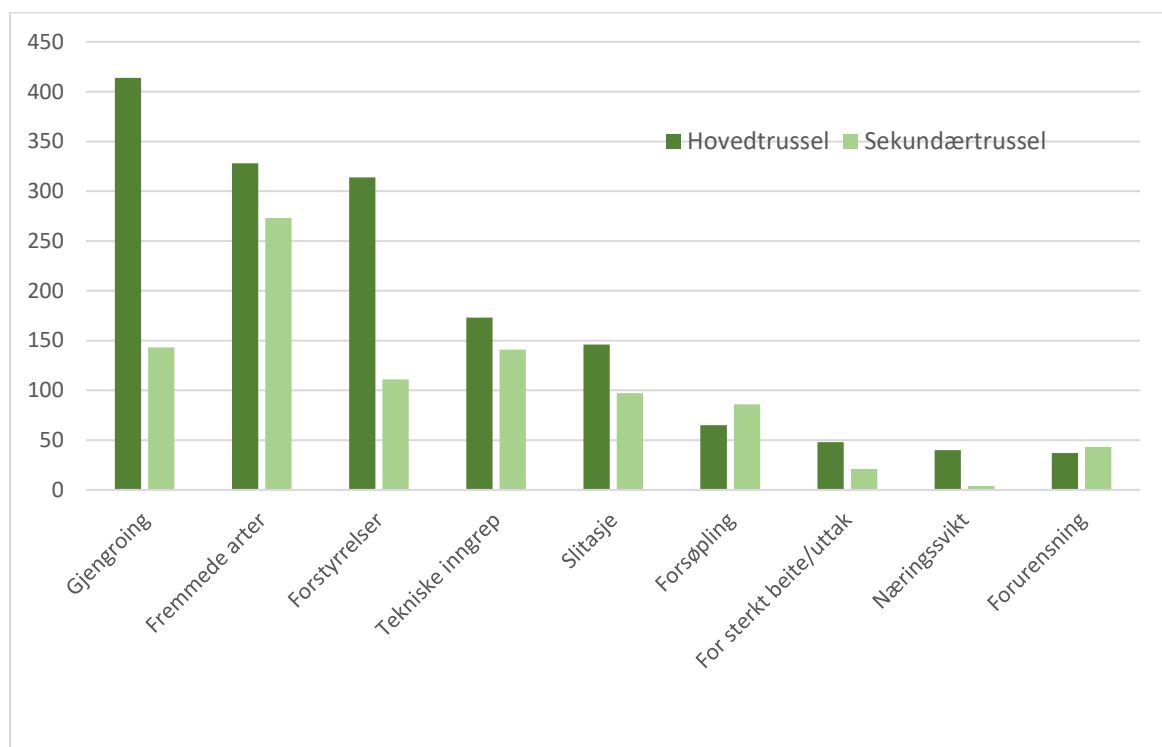
Tiltak skal være forankret i en skjøtts- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.



Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.

Innspill om ønsket SNO ressurs i verneområder. (Sett inn nye linjer for hvert ønsket utført oppdrag)

2023									
Forvaltningmyndighet									
						Fylles ut av SNO			
Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).	Merknad	Ansvarlig i SNO-L	Tidsbruk (dagsverk)	Gjennomført ja/nei	Kommentarer
Verneområde/Tilrettelegging									
Verneområde/Skjøtsel									
Verneområde/Bevaringsmål									
Verneområde/Tilsyn og kontroll									

Moss kommune
 Trøgstad kommune
 Ullensaker kommune
 Elverum kommune
 Tolga kommune
 Tynset kommune
 Os kommune
 Gjøvik kommune
 Dovre kommune
 Lom kommune
 Vågå kommune
 Ringebu kommune
 Gol kommune
 Hol kommune
 Tinn kommune
 Hjartdal kommune
 Fyresdal kommune
 Tokke kommune
 Kristiansand kommune
 Hægebostad kommune
 Sirdal kommune
 Stavanger kommune
 Haugesund kommune
 Suldal kommune
 Karmøy kommune
 Bergen kommune
 Stord kommune
 Kvinnherad kommune
 Ulvik kommune
 Vik kommune
 Luster kommune
 Naustdal kommune
 Gloppen kommune
 Vanylven kommune
 Rauma kommune
 Sunndal kommune
 Rindal kommune
 Steinkjer kommune
 Namsos kommune
 Hemne kommune
 Snillfjord kommune
 Frøya kommune
 Meldal kommune
 Røros kommune
 Holtålen kommune
 Tydal kommune
 Stjørdal kommune
 Frosta kommune
 Røyrvik kommune
 Namsskogan kommune
 Grong kommune
 Høylandet kommune
 Flatanger kommune
 Nærøy kommune
 Inderøy kommune
 Hattfjelldal kommune
 Tromsø kommune
 Hammerfest kommune
 Ålfotbreen verneområdestyre
 Ånderdalen nasjonalparkstyre
 Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/ Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe
 Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde
 Breheimen nasjonalparkstyre
 Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre
 Dovrefjell nasjonalparkstyre
 Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
 Folgefonna nasjonalparkstyre
 Nasjonalparkstyret for Forollhogna
 Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
 Færder nasjonalparkstyre
 Verneområdestyret for Geiranger-Herdalen landskapsvernområde
 Hallingskarvet nasjonalparkstyre
 Jomfruland nasjonalparkstyre
 Jostedalsbreen nasjonalparkstyre
 Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen
 Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder
 Langsua nasjonalparkstyre
 Lofotodden nasjonalparkstyre
 Njaarken vaarjelimiedajve/ Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
 Verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernområde/ Ittugáissáid suodjemeahccestivra
 Midtre Nordland nasjonalparkstyre
 Møysalen nasjonalparkstyre
 Naustdal-Gjengedal verneområdestyre
 Verneområdestyret for Nordkvaløya-Rebbernesøya
 Nærøyfjorden verneområdestyre
 Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder
 Raet nasjonalparkstyre
 Nasjonalparkstyret for Reinheimen
 Nasjonalparkstyret for Reisa nasjonalpark og Ráisduottarháldi landskapsvernområde
 Rohkunborri nasjonalparkstyre
 Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
 Seiland/Sievju nasjonalparkstyre
 Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane landskapsvernområde
 Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen
 Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
 Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalistarhaan johtokunta
 Stølsheimen verneområdestyre
 Sjølen verneområdestyre
 Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat
 Verneområdestyret for Trollheimen
 Varangerhalvøya nasjonalparkstyre Várnjårgga álbmotmeahccestivra Varenkinniemen kansalistarhaan styryi
 Vega verneområdestyre
 Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
 Anárjoga álbmotmeahccestivra / Anárjohka nasjonalparkstyre
 Nasjonalparkstyret for Øvre Dividal nasjonalpark og Dividalen landskapsvernområde
 Øvre Pasvik nasjonalparkstyre -Báhčaveaji álbmotmeahccestivra
 Statsforvalteren i Agder
 Statsforvalteren i Rogaland
 Statsforvalteren i Vestland
 Statsforvalteren i Møre og Romsdal
 Statsforvalteren i Oslo og Viken
 Statsforvalteren i Innlandet
 Statsforvalteren i Trøndelag
 Statsforvalteren i Nordland
 Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Forvaltningsplan

Skjøtselsplan

Tiltaksplan

Besøksstrategi

Annet (beskriv)

Verneområdelogg

Artsobs

NatStat



Arkivsaksnr: 2020/10563-11

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 22.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	72/22	29.11.2022

Gjennomgang av bestilte tiltak av Statens naturoppsyn i året som gikk 2022

Vedlegg:

- 1 Tiltaksplan VNP-styre 2022 -2023_endelig med endringer
- 2 Varangehalvøya 2022_BEKREFTET BESTILLINGSLISTE

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre tar gjennomgangen til orientering, og takker for godt samarbeide med naturoppsynet i verneområdene i 2022.

Saksopplysninger

Det vises til vedlagt tiltaksplan for 2022-2023 hvor bestilte tiltak fremgår.

Vurdering



Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre

Tiltaksplan for 2022-2023

Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre / Várnjárgga álbmotmeahccestivra / Varenkinniemen Kansalistarhaan styryi

Varangerhalvøya nasjonalpark/ Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen
Kansalistaras

Persfjorden – Syltefjorden Landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona
suodjemeahcci

Syltefjorddalen Naturreservat / Oardu luondumeahcci

Sandfjordneset Naturreservat og Ytre Syltevika Naturreservat



Gapahuk og portal ved startpunkt Ordo /Oardojavre/ Ortojoki

Bakgrunn

Denne planen omfatter tiltak som Varangerhalvøya nasjonalparkstyre vil gjennomføre i 2022 – 2023 som del av forvaltningen av verneområdene som Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre forvalter – Arealer :

- Varangerhalvøya Nasjonalpark 1804 km²
- Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 246 Km²
- Syltefjorddalen Naturreservat 19 km²
- Sandfjordneset Naturreservat 0,5 km²
- Ytre Syltevika Naturreservat 8,3 km²

Hvert år blir forvaltningen av verneområdene tildelt midler for å styrke og ivareta verneverdiene i verneområdene. Dette er statlige investeringsmidler som skal gå til investering i informasjon, skjøtsel og tilrettelegging, samt større anskaffelser av nødvendig utstyr for å ivareta verneformålet. Hvor mye er avhengig av innmeldt behov fra nasjonalparkstyret, tilgjengelige budsjettmidler i Miljødirektoratet og prioriteringer til styret.

Tiltakene i planen baseres på trusler mot verneverdier, mål om å bedre naturtilstanden og tiltak på bakgrunn av nasjonalparkens besøksstrategi som sikrer en forutsigbar og målrettet forvaltning. Planen synliggjør også hva vernemyndigheten gjennomfører av tiltak, og har bestilt av tjenester hos Statens naturoppsyn.

Enkelte tiltak kan ikke forventes fullfinansiert/ ferdigstilt før i 2023, og planen har således et toårig perspektiv. Større tiltak etter 2023 vil være definert i tiltaksliste i langsiktig forvaltningsplan.

Mål

Målet med tiltaksplanen er at den skal gi grunnlaget for en målrettet og forutsigbar forvaltning av tiltaksmidlene til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2022-2023. Planen er da en plan som synliggjør planlagt skjøtsel i disse områdene.

Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder i Norge 2021-2023 sier;

"Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Forankring

Tiltaksplanen baseres på prioriteringer for 2022 i styremøte 6. desember i 2021, SNO bestillingsdialog 1 og 2 samt endelig vedtak i styremøte 23 mai.

En del av tiltakene er overført fra 2020/ 2021 da det ikke var budsjettmessig dekning, eller at coronasituasjonen medførte at tiltakene måtte utsettes til neste år. En del tiltak er påbegynt i 2021.

Nasjonale føringer - Virkemidler/strategi

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Retningslinjer for tiltaksmidlene

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiane, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevare for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstall eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltnings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Ferdigstilling jamfør tidligere prioriteringer av nasjonalparkstyret

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har gjennom å bli pilot i prosjektet Merkevarestrategi for Norges nasjonalparker – 2015 - 2018, forpliktet seg til å prioritere arbeid med informasjon på startpunkter i sin tiltaksplan. Pilotarbeidet er nå slutt og vi er i mål med og har implementert ny merkevare for :

- informasjonspunkt Varangerbotn Vuonnabahta (utendørs jfr. ny merkevare)
- Informasjonspunkt Kiberg Bierge (innendørs – åpent sommerstid)

Startpunkt:

- Komagdalen/ Stuorrajohka/Komagdaali
- Nattfjellaldalen/ Idjaávže, Koppakuru.
- Startpunkt Ordo/ Orda/ Ortojárvi (de siste detaljer kommer på plass i 2022)
- I tillegg kommer informasjonspunkt ved Sandfjorddalen

Noen tiltak er også under planlegging. Disse tiltakene er forankret i Besøksstrategien for Varangerhalvøya nasjonalpark, vedtatt i juni 2015 – herunder utvidet parkering i Varangerbotn.

I 2021 vedtas kvensk navn for nasjonalparken og en strategi for mer synliggjøring av kvensk språk og kultur i verneområdene er påbegynt 2021-2022. Målet er å implementere kvenske navn på kart og karttavler, brosjyre, startpunktskilt innen 2022

Tildeling i 2022 var

Omsøkte tiltaksmidler til Varangerhalvøya nasjonalpark og de 4 andre verneområdene var i **2022 850 000 kr**, I tillegg kom søknad om 120 000 kr som SNO disponerer på konkrete oppdrag jfr. bestilling fra styret.

Styret ble tildelt 600 000 kr tiltak og SNO fikk tildelt omsøkt beløp på 120 000 kr. Styret har søkt om og fått tildelt 350 000 kr til driftsutgifter i 2022, og 20 000 kr til forvaltningsplanarbeid.

Tabell.1. Tiltak oppdrag for nasjonalparkstyret 120 000 kr tilført for gjennomføring 2022 - Statens naturoppsyn (regnskapsansvarlig).

Tiltak som krever eksterne midler – prioritert 2021 – Tilføring ekstra midler til Statens naturoppsyn		
Hvor	Hva	Gjennomføres av/ kommentar
Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 10 000 kr	Søppelaksjon i verneområdet etter nærmere anvisning Hestmanneset (lokalitet for Finnmarkssvineblom)	SNO Vadsø (avtale med skoleklasse i Vardø)
Ytre Syltevika naturreservat 60 000 kr	Fortsette søppelaksjon i naturreservatet Utfrakt av avfall i samarbeid med kystvakt eller helikopter	SNO Vadsø , Lokalkontakt SNO Hamningberg i samarbeid med forvalter.
Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og Sandfjordneset NR 20 000 kr	Fjerning av marint avfall og notposer XL på strendene i landskapsvernområdet og i naturreservat ved behov	SNO Vadsø 1 m3 plastball utafor lille frøkenholla – avklare egnet metode for fjerning – levering mottak 1 not sandfjordneset NR 1 not Ytre Syltevika – Gamvikneset vest
Sandfjordneset naturreservat 20 000 kr	Forbedre gjerde ut i elva, som holder sau ute av naturreservatet	SNO Vadsø

Innspill om ønsket SNO ressurs i verneområder. (Sett inn nye linjer for hvert ønsket utført oppdrag)

2022									
Forvaltningmyndighet Varangerhalvøya nasjonalparkstyre Vårnårgga álbotmeahccestivra Varenkinniemen kansalistarhaan styri									
							Fylles ut av SNO		
Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).	Merknad	Ansvarlig i SNO-L	Tidsbruk (dagsverk)	Gjennomført ja/nei	Kommentarer
Verneområde/Tilrettelegging									
Varangerhalvøya nasjonalpark Startpunkt Ordo - siste finish startpunkt	1	Montere vedkasse bakside gapahuk og opphenging infotavler, bålplassetablering, forankre gapahuk i hjørner i bakken, hente plankett på pinne og montere på stein ved krysning av Syltefjordelva		Verneområdelogg	Må avtale om vedlikehold med lokalekrefter	Tana	5		
Varangerhalvøya nasjonalpark - Kloppebru over Syltefjordelva	2	Bistå i oppsett/ nedtak av bru ved behov	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Må avtale om bru utsett med lokalekrefter	Tana	4		
Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagdalen startpunkt	3	Klopp på/av Fimmel vår/høst, infobrosjyrer i gapahuken	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Vedsekker må andre ta og infobrosjyre har vi ikke	Vadsø	2		Ved og renhold av utdo går ut
Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagdalen startpunkt	2	Établere ferdselstøtter	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Avklares med MD(Heidi)	Vadsø	2		
Varangerhalvøya nasjonalpark Natfjeldalen startpunkt	2	Infobrosjyre i infokasse, bytt ut skiltstenger/stiskilt Natfjeldalen	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Infobrosjyre har vi ikke og vedsekker må andre ta		2		Vedsekker må andre ta
Åpning startpunkt - Varangerhalvøya nasjonalpark - Ordo og Natfjeldalen	2	Bidra ved arr. Ordo og Natfjeldalen -		Verneområdelogg	Avklare tidspunkt		6		
Verneområde/Skjøtsel									
Syltefjorddalen naturreservat	1	Fjerne sandlupinforekomst i utkant av naturreservat, ved slått, oppgraving etc.	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Ta bilde av lokalitet mht. størrelse lokalitet før/etter. Foreslår flytting til bevaringsmål og Natstat	Tana	4		
Sandfjordneset naturreservat	1	Jage sau ut av gjerde i naturreservatet	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Tjenestkjøp Torfinn	Vadsø			tjenestkjøpsavtale
Sandfjordneset naturreservat	2	Infoskriv ved inngang av naturreservatet som ber besøkende samle søppel	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Tjenestkjøp Torfinn	Vadsø			tjenestkjøpsavtale
Ytre Syltevik naturreservat	2	Infoskriv som ber besøkende plukke søppel, utlegg bigbag og vedsekker for innsamling	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Tjenestkjøp Torfinn Big bag plasseres utenfor vernegrensen	Vadsø			tjenestkjøpsavtale
Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde	3	Formidle bigbags til lokalforeninger som vil samle søppel	Tiltaksplan			Vadsø	1		
Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde	1	Montere utedo ved Syltevikmoan	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Tjenestkjøp Torfinn	Vadsø			tjenestkjøpsavtale
Varangerhalvøya nasjonalpark / Syltefjorddalen naturreservat - løveskilt snøskuterløyper	1	Oppsett løveskilt skuterløyper - Komagdalen, Ordo syd og Øst, Bierfaljohka nedenfor Torvhaugbekken, (løveskilt Skallelv ved fiskesti sommer)	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Gjennomført	Vadsø	4	Ja	
Varangerhalvøya nasjonalpark - Underskilt på løveskilt om periodevis jaktforbud og båndtvang i sone A av NP	1	- Bergeby (2), Coskoaiivi, V-jakobselv Nerslatta, Oardo sør	Tiltaksplan	Verneområdelogg		Vadsø	6		

Varangerhalvøya nasjonalpark - bytte ut karttavler til ny når de kommer - Vask av nyoppsatte tavler	2	montere topplanke på tretavle og ny karttavle På Skallelv, Vasselva i Vestre Jakobselv, Bergeby	Tiltaksplan	Verneområdelogg		Vadsø		6	
Verneområde/Bevaringsmål									
Varangerhalvøya nasjonalpark - vurdere slitasje sti - Komagdalen, Ordo og Nattfjeldalen, ved tiltak klopplegging/ grusing	2	Vurdere slitasje stier startpunkt mht slitasje og erosjon - bevaringsmål-natstat	Tiltaksplan	NatStat	SNO i samarbeid med forvalter	Vadsø			
Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Lokaltet Finnmarkssvineblom	1	Vurdere forekomst omfang, vurdere effekt av igangsatte tiltak søppelrydding - bevaringsmål - natstat	Tiltaksplan	NatStat	SNO i samarbeid med forvalter	Vadsø			Finnmarkssvineblom
Verneområde/Tilsyn og kontroll									
Varangerhalvøya nasjonalpark - Motorferdseloppsyn i spesielle innsatsområder om behov og etter nærmere avtale med nasjonalparkstyret	1	Stoppe ulovlig snøskuterkjøring ved hekkeområder for rovfugl i randsonen av nasjonalparken. Arter med funksjonsområde i nasjonalparken (1 lokalitet KØ, 1 lokalitet JF)	Tiltaksplan	Verneområdelogg	SNO/ Reinpoltiet	Vadsø		4	
Varangerhalvøya nasjonalpark, praksis friluftsliv komagdalen	3	Tilsyn med praksis veduttak vier, telting og el-sykling i Komagdalen i høysesong (juli)	Tiltaksplan	Verneområdelogg		Vadsø			
Varangerhalvøya nasjonalpark - VAKE-kitekonkurranse	1	Tilsyn med kitekonkurransen VAKE - trase og vilkår i tillatelse	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Ikke konkurranse i år	Vadsø		x	Går ut
Varangerhalvøya nasjonalpark m.fl - dispensasjoner . Kontroll vilkår	2	Se til at vilkår i dispensasjoner følges - kontroller i felt	Tiltaksplan	Verneområdelogg		Vadsø			
Varangerhalvøya nasjonalpark - Cortenståltavler, Komagdalen, Sandfjorddalen og 4 lokaliteter langs vei	1	Tilsyn med at cortenståltavler er faste i fundament	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Cortenstål ved crossbane Vardø, Vadsø, Seida og Brannsetta.	Vadsø			Tilsyn med innfestingen på fundament er utenfor vår kompetanse

Forøvrige løpende tiltak følges opp av forvalter

- Organisere ved til åpne gapahuker. I forbindelse med andre oppdrag - tilføre ved til linjehyttene om Båtsfjord røde kors/ Komagvær jff ikke får anledning til dette, og Stormheim i forbindelse med samarbeide om tilsyn og vedlikehold på disse sikringsbuene.
- Stativ for infobrosjyrer henges opp i Ragnarok og Telegrafhytta/ Telebu, infobrosjyrer suppleres i infokasser på startpunkter. Ragnarokk med do behøver maling.
- Bjørneskarhytta – avklare bruksregler i hyttbok og tilførsel ved/ gass - i samarbeid med Komagvær jff. Bidra til å få nytt vindu på plass.
- Huhtircokkat/ Stormheim bua – i samarbeid med reinbeitedistriktet/ lokale krefter – utedo når reinbeitedistriktet har registrert bygget med nr hos FEFO. Bidra til at ny dør kommer på plass.
- Oppsynshytta Sandfjorddalen – se til at den blir ferdigstilt og klar til bruk – bytte panelet på sydveggen.
- Tracklog for anbefalt sommer og vinterrute fra Komagdalen til Ordo legges på nett.
- Elgbeite i Komagdalen og Syltefjorddalen vinterstid – følges med beitetrykk på vinteren i vierbeitene
- Oppsett av løveskilt på stier ved anadrome vassdrag der det er behov ved verneområdene. Skallelv mangler

Tabell 3.

Tiltak Nasjonalparkstyret er tildelt midler for å gjennomføre i 2022

Ferdsteller Komagdalen og Nattfjelldalen kr 0

Vårsjekk hengebru Komagdalen , nytt dekke 30 000 kr,

Forsterkning wirefester hengebru – 0 kr (-20 000 utsatt) –

Fjerne gammel klopp og etablere ny – Storelva sti til Nattfjelldalen – 95 000 (-5000) kr

Kartlegge etterlatenskaper linjetrase Komagdalen til Ordo – 0 kr (- 45 000)

Infopunkt Kiberg – fundament og skilt – 40 000 kr

Glasstavler og skilt – utskifting implementering kvensk navn 100 000 kr

Gapahuk startpunkt nattfjelldalen – ferdigstille – 25 000

Grusing parkering startpunkt Ordo – 40 000 kr

Parkeringsutvidelse Infopunkt Varangerbotn – 225 000 kr (-25 000)

Sjøppelfjerning Telebu, indre syltevika – 45 000 kr

SUM: 600 000 (første prioritering tilsa 710 000 kr)

***Midler til oversettelse av nettside til flere språk omsøkes Miljødirektoratet.**



Bilde fra tiltenkt utvidet parkering ved E75, og område hvor sti skal anlegges fra parkering ned mot gapahuk – infopunkt Varangerhalvøya nasjonalpark –Vuonnabahta - Varangerbotn -



Parkeringsareal for ny parkering ved Varanger samiske museum/ Informasjonspunkt
Varangerhalvøya nasjonalpark – bedre skilting fra E75 gir økt Parkeringsbehov



Kloppbru i Ordo som settes ut på vårsommer og tas inn på høsten årlig.

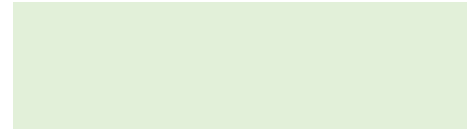


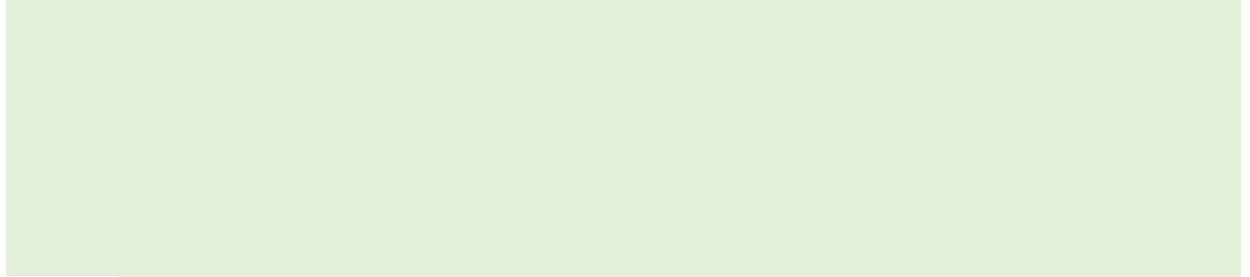
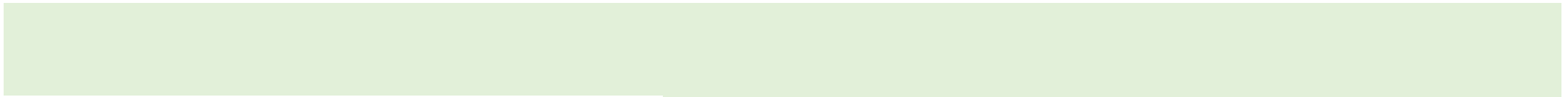
Klopp ved brua over Storelva som man må krysse på vei opp til Nattfjelldalen – skiftes ut.

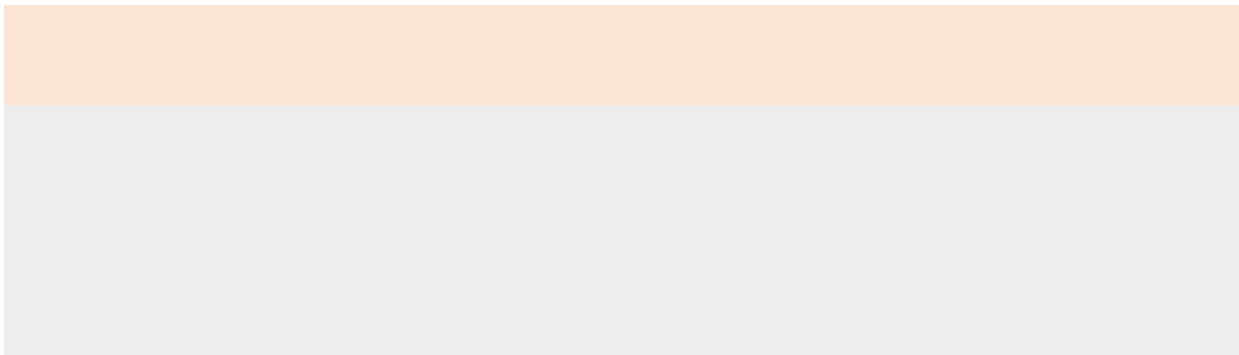
Innspill om ønsket SNO ressurs i verneområder. (Sett inn nye linjer for hvert ønsket utført oppdrag)

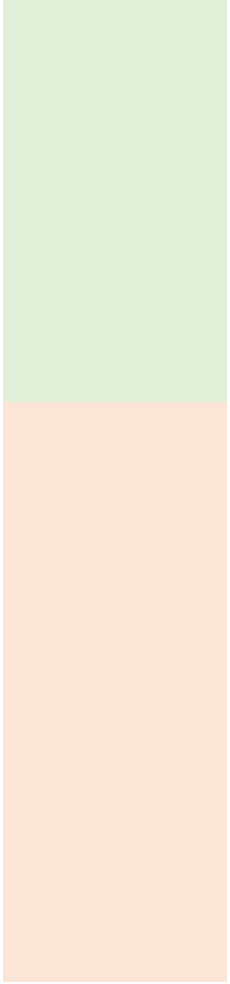
2022									
Forvaltningmyndighet									
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre Várnjárgga álbomeahccestivra Varenkinniemen kansalistarhaan styyri									
Fylles ut av SNO									
Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).	Merknad	Ansvarlig i SNO-L	Tidsbruk (dagsverk)	Gjennomført ja/nei	Kommentarer
Verneområde/Tilrettelegging									
Varangerhalvøya nasjonalpark Startpunkt Ordo - siste finish startpunkt	1	Montere vedkasse bakside gapahuk og opphenging infotavler, bålplasetablering, forankre gapahuk i hjørner i bakken, hente plankett på pinne og montere på stein ved kryssing av Syltefjordelva		Verneområdelogg	Må avtale om vedlikehold med lokalekrefter	Tana	5		
Varangerhalvøya nasjonalpark - Kloppbru over Syltefjordelva	2	Bistå i oppsett/ nedtak av bru ved behov	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Må avtale om bru utsett med lokalekrefter	Tana	4		
Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagdalen startpunkt	3	Klopp på/av Fimmelva vår/høst, infobrosjyrer i gapahuken	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Vedsekker må andre ta og infobrosjyre har vi ikke	Vadsø	2		Ved og renhold av utdo går ut
Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagdalen startpunkt	2	Etablere ferdselsteller	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Avklares med MD(Heidi)	Vadsø	2		
Varangerhalvøya nasjonalpark Nattfjeldalen startpunkt	2	Infobrosjyre i infokasse, bytt ut skiltstenger/stiskilt Nattfjeldalen	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Infobrosjyre har vi ikke og vedsekker må andre ta		2		Vedsekker må andre ta
Åpning startpunkt - Varangerhalvøya nasjonalpark - Ordo og Nattfjeldalen	2	Bidra ved arr. Ordo og Nattfjeldalen -		Verneområdelogg	Avklare tidspunkt		6		
Verneområde/Skjøtsel									
Syltefjorddalen naturreservat	1	Fjerne sandlupinforekomst i utkant av naturreservat, ved slått, oppgraving etc.	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Ta bilde av lokalitet mht. størrelse lokalitet før/etter. Foreslår flytting til bevaringsmål og Natstat	Tana	4		
Sandfjordneset naturreservat	1	Jage sau ut av gjerde i naturreservatet	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Tjenestkjøp Torfinn	Vadsø			tjenestkjøpsavtale
Sandfjordneset naturreservat	2	Infoskriv ved inngang av naturreservatet som ber besøkende samle søppel	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Tjenestkjøp Torfinn	Vadsø			tjenestkjøpsavtale
Ytre Syltevik naturreservat	2	Infoskriv som ber besøkende plukke søppel, utlegg bigbag og vedsekker for innsamling	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Tjenestkjøp Torfinn Big bag plasseres utenfor vernegrensen	Vadsø			tjenestkjøpsavtale
Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde	3	Formidle bigbags til lokalforeninger som vil samle søppel	Tiltaksplan			Vadsø	1		
Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde	1	Montere utedo ved Syltevikmoan	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Tjenestkjøp Torfinn	Vadsø			tjenestkjøpsavtale
Varangerhalvøya nasjonalpark / Syltefjorddalen naturreservat - løveskilt snøskuterløyper	1	Oppsett løveskilt skuterløyper - Komagdalen, Ordo syd og Øst, Bierfajohka nedenfor Torvhaugbekken, (løveskilt Skallelv ved fiskesti sommer)	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Gjennomført	Vadsø	4	Ja	
Varangerhalvøya nasjonalpark - Underskilt på løveskilt om periodevis jaktforbud og båndtvang i sone A av NP	1	- Bergeby (2), Coskoavi, V-jakobselv Nerslåtta, Oardo sør	Tiltaksplan	Verneområdelogg		Vadsø	6		

Varangerhalvøya nasjonalpark - bytte ut karttavler til ny når de kommer - Vask av nyoppsatte tavler	2	montere topplanke på tretavle og ny karttavle På Skallelv, Vasselva i Vestre Jakobselv, Bergeby	Tiltaksplan	Verneområdelogg		Vadsø	6	
Verneområde/Bevaringsmål								
Varangerhalvøya nasjonalpark - vurderer slitasje sti - Komagdalen, Ordo og Nattfjeldalen, ved tiltak klopplegging/ grusing	2	Vurdere slitasje stier startpunktet mht slitasje og erosjon - bevaringsmål-natstat	Tiltaksplan	NatStat	SNO i samarbeid med forvalter	Vadsø		
Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Lokalitet Finnmarkssvineblom	1	Vurdere forekomst omfang, vurderer effekt av igangsatte tiltak søppelrydding - bevaringsmål - natstat	Tiltaksplan	NatStat	SNO i samarbeid med forvalter	Vadsø		Finnmarkssvineblom
Verneområde/Tilsyn og kontroll								
Varangerhalvøya nasjonalpark - Motorferdseloppsyn i spesielle innsatsområder om behov og etter nærmere avtale med nasjonalparkstyret	1	Stoppe ulovlig snøskuterkjøring ved hekkeområder for rovfugl i randsonen av nasjonalparken. Arter med funksjonsområde i nasjonalparken (1 lokalitet KØ, 1 lokalitet JF)	Tiltaksplan	Verneområdelogg	SNO/ Reinpolitiet	Vadsø	4	
Varangerhalvøya nasjonalpark, praksis friluftsliv komagdalen	3	Tilsyn med praksis veduttak vier, telting og el-sykling i Komagdalen i høysesong (juli)	Tiltaksplan	Verneområdelogg		Vadsø		
Varangerhalvøya nasjonalpark - VAKE-kitekonkurranse	1	Tilsyn med kitekonkurransen VAKE - trase og vilkår i tillatelse	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Ikke konkurranse i år	Vadsø	x	Går ut
Varangerhalvøya nasjonalpark m. fl - dispensasjoner . Kontroll vilkår	2	Se til at vilkår i dispensasjoner følges - kontroller i felt	Tiltaksplan	Verneområdelogg		Vadsø		
Varangerhalvøya nasjonalpark - Cortenståltavler, Komagdalen, Sandfjorddalen og 4 lokaliteter langs vei	1	Tilsyn med at cortenståltavler er faste i fundament	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Cortenstål ved crossbane Vardø, Vadsø, Seida og Brannsetta.	Vadsø		Tilsyn med innfestingen på fundament er utenfor vår kompetanse









Moss kommune
Trøgstad kommune
Ullensaker kommune
Elverum kommune
Tolga kommune
Tynset kommune
Os kommune
Gjøvik kommune
Dovre kommune
Lom kommune
Vågå kommune
Ringebu kommune
Gol kommune
Hol kommune
Tinn kommune
Hjartdal kommune
Fyresdal kommune
Tokke kommune
Kristiansand kommune
Hægebostad kommune
Sirdal kommune
Stavanger kommune
Haugesund kommune
Suldal kommune
Karmøy kommune
Bergen kommune
Stord kommune
Kvinnherad kommune
Ulvik kommune
Vik kommune
Luster kommune
Naustdal kommune
Gloppen kommune
Vanylven kommune
Rauma kommune
Sunndal kommune
Rindal kommune
Steinkjer kommune
Namsos kommune
Hemne kommune
Snillfjord kommune
Frøya kommune
Meldal kommune
Røros kommune
Holtålen kommune
Tydal kommune
Stjørdal kommune
Frosta kommune
Røyrvik kommune
Namsskogan kommune

Grong kommune
Høylandet kommune
Flatanger kommune
Nærøy kommune
Inderøy kommune
Hattfjelldal kommune
Tromsø kommune
Hammerfest kommune
Ålfotbreen verneområdestyre
Ånderdalen nasjonalparkstyre
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/ Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe
Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde
Breheimen nasjonalparkstyre
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre
Dovrefjell nasjonalparkstyre
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
Følgefonna nasjonalparkstyre
Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
Færder nasjonalparkstyre
Verneområdestyret for Geiranger-Herdalen landskapsvernområde
Hallingskarvet nasjonalparkstyre
Jomfruland nasjonalparkstyre
Jostedalsbreen nasjonalparkstyre
Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen
Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder
Langsua nasjonalparkstyre
Lofotodden nasjonalparkstyre
Njaarken vaarjelimmiedajve/ Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
Verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernområde/ Ittugáissáid suodjemeahccestivra
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møysalen nasjonalparkstyre
Naustdal-Gjengedal verneområdestyre
Verneområdestyret for Nordkvaløya-Rebbernesøya
Nærøyfjorden verneområdestyre
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder
Raet nasjonalparkstyre
Nasjonalparkstyret for Reinheimen
Nasjonalparkstyret for Reisa nasjonalpark og Ráisduottarháldi landskapsvernområde
Rohkunborri nasjonalparkstyre
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre
Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane landskapsvernområde
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttosvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalistarha
Stølsheimen verneområdestyre
Sølen verneområdestyre
Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat
Verneområdestyret for Trollheimen

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre Várnjárgga álbmotmeahccestivra Varenkinniemen kansalistarhaa
Vega verneområdestyre
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Anárjoga álbmotmeahccestivra / Anárjohka nasjonalparkstyre
Nasjonalparkstyret for Øvre Dividal nasjonalpark og Dividalen landskapsvernområde
Øvre Pasvik nasjonalparkstyre -Báhčaveaji álbmotmeahccestivra
Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Rogaland
Statsforvalteren i Vestland
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Troms og Finnmark

aan johtokunta

in styyri

Forvaltningsplan
Skjøtselsplan
Tiltaksplan
Besøksstrategi
Annet (beskriv)

Verneområdelogg
Artsobs
NatStat



**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Øistein Krisitansen
Klubvik
9840 VARANGERBOTN

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2022/9156-2 432.3

Deres ref.

Dato 28.10.2022

Dispensasjon til bruk av snøskuter ved henting av sau - Øystein Kristiansen - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vadsø kommune

Det vises til telefonsamtale 27 oktober, samt søknad på e-post samme dag.

Søknaden

Det søkes om bruk av snøskuter for henting av sau i Varangerhalvøya nasjonalpark mellom område Kjerringhaugen opp langs Jakobselva og syd for haugen mot Bergebyelv. Søker mangler 3 voksne med lam og i tillegg enslige lam. I telefonsamtale oppgis at snøføret gjør at de antas for å stå relativt i ro, og det er vanskeligere å gjøre søk til fots.

Behandling av søknaden

Saken behandles på delegert myndighet av forvalter for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, da styret har fastsatt praksis for denne typen saker. Styret har behandlet tilsvarende sak og forutsetningene er i dette tilfellet tilnærmet de samme.

Vurdering

Saken er behandlet jamfør verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og Naturmangfoldlovens besettemmelser.

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktiskpregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter, jamførverneforskriftens § 3 punkt 6.1. I tillegg gjelder motorferdselloven. Forskriftens § 3 punkt 6.2 gir en del direkte unntak fra dette motorferdselsforbudet. Videre åpnes det i § 3 punkt 6.3 for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreføremål, blant annet bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med husdyrhold, jamfør bokstav e.

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturreservat	Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci



Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase (www.naturbase.no) og Artskart(<http://artskart.artsdatabanken.no/>). Vi anser kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 til å være tilstrekkelig for behandling av saken og naturmangfoldloven § 9, føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt.

Varangerhalvøya er som kjent et svært viktig leveområde for den fåtallige og sårbare fjellreven. Fjellrev er en kritisk truet art som må tas ekstra hensyn til. Den omsøkte motorferdselen vil foregå utenom de mest sårbare periodene for fjellreven, og en begrenset motorferdsel i denne perioden vurderes til ikke å påvirke fjellreven i særlig grad. Det er ikke aktive fjellrevhi i området. Sauenes omtrentlige lokasjon er i et område som ikke er mulig å nå på barmark pga. lang avstand og snø.

Bruk av motorisert kjøretøy medfører en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fuglelivet. Det er imidlertid ikke registreringer i det aktuelle området som tyder på at en begrenset motorferdsel på denne årstiden vil komme i direkte konflikt med trua og sårbare arter. Bruk av beltekjøretøy på snødekket mark vil heller ikke gi nevneverdige skader på planteliv og terreng. Omfang av motorferdsel nå i området er lav. Eneste aktivitet er inntil nylig samling av rein med bruk av helikopter og ATV i regi av reindriften. I Sone A vest for Jakobselva benyttes hovedsakelig helikopter.

Forstyrrelsene som følge av omsøkte kjøring vurderes derfor til å være minimale og av kortvarig karakter. Den samlede belastning i området vurderes til ikke å øke i nevneverdig grad. Plante, fugle- og dyreliv vil ikke få varige skader, og de øvrige verneverdiene vil ikke bli påvirket nevneverdig. Formålet med kjøringen er å lokalisere og hente ned sauer som man vet er i live.

Verneforskriften åpner for å kunne gi tillatelse til motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med husdyrhold og nasjonalparkstyret har tidligere innvilget lignende søknader, sist for søker i oktober 2018.

Nasjonalparkforvalter vurderer at bruk av snøskuter til henting av sau nå vinterstid vil øke sjansen for å berge dyrene, en tillatelse vurderes derfor til å være hensiktsmessig ut i fra en samfunnsmessig vurdering, jf. naturmangfoldloven § 12.

Dyrene som ikke er funnet i forbindelse med høstsanking ønskes lokalisert på snøføre. Det at hele familiegupper er savnet tilsier at det er sjanse for at disse er i live og befinner seg i de områdene som er vanskeligst å nå i utkanten av beiteområdet som ligger innen nasjonalparken. Nå på tidligvinteren forventes disse å stå i krattområdene.

Vurdert opp mot at kjøringen ikke vil stride mot verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig, kommer forvalter til at tillatelse kan gis for en begrenset periode for to turer, eventuelt en tur med to snøscootere i følge, som vil kunne dekke hele området på en dag med gode forhold for lokalisering. Om det skulle være reelt behov for ytterligere turer må det tas kontakt med forvalter.

Det gis tillatelse til totalt 2 turer i perioden 29 oktober – 13 november. Da korte dager og værforhold kan gjøre det vanskelig å få ned alle dyrene på samme dag, må det tas kontakt med forvalter på telefon 41470437 om det skulle være behov for ytterligere turer for å få fraktet ned lokaliserte dyr på slede.



Med bakgrunn i at tiltaket ikke vil gi nevneverdige skader på naturmangfoldet kommer ikke naturmangfoldloven § 11 til anvendelse i saken. Omfanget av kjøring og aktivitet i området er lite og Naturmangfoldlovens § 10 er lite aktuell.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark punkt 6.3 e, gis Øystein Kristiansen med medhjelper tillatelse til å lokalisere sau og frakte ned sau med snøskuter i Varangerhalvøya nasjonalpark i det aktuelle området det antas sauen står mellom Vestre jakobselva, Bergebyvatnet og Bergebydalen. Tillatelsen gjelder 2 turer i 2022 i perioden 29 oktober – 13 november.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

Kjøring med to kjøretøy i følge regnes som to turer, og søker kan ta med seg medhjelper dersom det er behov for det, eller om en annen skal kjøre i søkers sted.

Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark.

Tillatelsen gjelder for lokalisering og henting av sau i området.

- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum.

- Dyrelivet, herunder rein i området skal ikke forstyrres unødig.

- Før start skal Naturoppsynet i Vadsø ved Arne-Petter Sarre og Christer Mikalsen og nasjonalparkforvalter få beskjed på sms om når kjøringen skal skje på tlf. 905 51 743, 95038207, 41470437 inkludert navn på fører(ne).

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret, jmfør forvaltningslovens § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Finnmark politidistrikt	Postboks 501	9917	KIRKENES
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark			
Reinbeitedistrikt 6	v/Åsllat Niillas Sara Smuk, Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ